

Bestuursrapportage 2020

INHOUDSOPGAVE

Bestuursrapportage 2020.....	1
Inhoudsopgave	3
Leeswijzer	4
Plezierig Wonen.....	8
Fijn Leven.....	14
Vitaal Platteland	23
Zorg voor wie dat nodig heeft	29
Werken en ondernemen in een sterke regio.....	37
Actief met duurzaamheid en energie	46
Sport is meer!	52
Cultuur is van iedereen.....	56
Samen veilig.....	60
Aan de slag met de Omgevingswet	64
Financiën	67
Investerings.....	73
Bedrijfsvoering.....	77
Reserves.....	81

LEESWIJZER

Inleiding

De bestuursrapportage is het tussentijdse rapportagemoment voor 2020. Net als vorig jaar geven wij in de bestuursrapportage een stand van zaken op basis van de ons bekende gegevens per 1 juli. We moeten daarbij wel aantekenen dat door de Coronacrisis er veel onzekerheden zijn. Voor zover we verwachten dat die een impact hebben, hebben we die benoemd. Op 31 maart, 8 mei en 17 juni hebben wij u met een raadsbrief geïnformeerd over de gevolgen van de Coronacrisis. Begin september zullen we u met een nieuwe raadsbrief voorzien van de laatste stand van zaken.

Het resultaat van de bestuursrapportage is € 281.000 negatief. Dit resultaat is volledig incidenteel. De afwijkingen met een structureel karakter die in deze bestuursrapportage staan zijn opgenomen in de perspectiefnota en op die manier al verwerkt in het meerjarenperspectief. De structurele afwijkingen die niet zijn meegenomen in de perspectiefnota heffen elkaar op waardoor er geen effect is van deze bestuursrapportage op het meerjarenperspectief.

Deze bestuursrapportage is in opzet gelijk aan de voorgaande.

Hierbij worden activiteiten, projecten en investeringen op een en dezelfde wijze gepresenteerd.

Om de transparantie en inzichtelijkheid verder te vergoten willen wij in de begroting 2021 een ander onderscheid gaan aanbrengen tussen activiteiten en projecten. Dat maakt het mogelijk beter inzicht te geven in de stand van zaken van projecten die over meerdere jaren lopen.

Bijvoorbeeld een project dat over drie jaren loopt. In de huidige systematiek wordt een project verantwoord alsof het een activiteit is in een betreffend jaar en wordt het projectbudget door drie gedeeld en in de betreffende jaarschijf gezet. Maar in de uitvoering wordt in jaar één voorbereid en worden in dat jaar weinig kosten gemaakt. De uitgaven komen bijvoorbeeld pas halverwege jaar twee en in jaar drie. Dit geeft dan in de Bestuursrapportage een vertekend beeld omdat er in het eerste jaar een onderbesteding is en in het derde jaar een overbesteding.

Omdat de Bestuursrapportage gebaseerd is op de begroting is het niet mogelijk deze verbetering nu al toe te passen.

In de bestuursrapportage hebben wij overeenkomstig de wens van de auditcommissie de verschuivingen binnen programma's van groter dan € 250.000 toegelicht. Ook zijn in de kolom realisatie 2020 de werkelijke cijfers voor 2020 weergegeven.

In deze bestuursrapportage geven wij per activiteit uit de begroting aan hoe we ervoor staan. Dit doen we op 3 onderdelen: kwaliteit, tijd en geld. Bij ieder onderdeel geven we ook via een kleur aan of er sprake is van een afwijking. Bij het aangeven van de kleuren zijn we uitgegaan van de volgende richtlijn:

Voor Kwaliteit en Tijd:

Groen = niks bijzonders

Oranje = kleine aanpassing

Rood = wijziging met impact

Voor Geld:

Groen = geen afwijking, positief of budgettair neutraal.

Oranje = nadeel < 50.000

Rood = nadeel > 50.000

Hiernaast zijn per programma de activiteiten aangegeven die kleurcode oranje of rood hebben.

Plezierig Wonen

We werken aan een transformatiefonds om sloop van woningen in de toekomst te bekostigen.

We inventariseren in alle kernen in Berkelland de woonbehoefte van inwoners.

We werken aan een regionale woonagenda en aansluitend aan een nieuwe lokale woonagenda

We zijn samen met Kruiswerk en het Energieloket actief aan de slag met de campagne Heerlijk Thuis in Huis.

R	G	G
G	O	G
O	G	G
G	O	G

Fijn Leven

We beheren en onderhouden het openbaar groen en de gemeentelijke begraafplaatsen.

We werken samen met onze inwoners het nieuwe grondstoffenplan uit in maatregelen die afvalbeperking en afvalscheiding (grondstofscheiding) bevorderen.

O	G	R
G	G	R

Vitaal Platteland

We ondersteunen de mogelijkheid om een cursus gastheer van het landschap te volgen.

We ondersteunen initiatieven en projecten in het kader van Leader.

We ondersteunen initiatieven van inwoners uit de kleine kernen om de samenwerking tussen verenigingen te vergroten.

We organiseren netwerkbijeenkomsten, zoals de Berkellanddag, voor bewustwording en kennisdelen over verdienmodellen in het buitengebied.

G	O	G
G	O	O
G	G	O
G	O	G

Zorg voor wie dat nodig heeft

We organiseren algemene voorzieningen en preventieve activiteiten voor jeugd en/of hun ouders/verzorgers.

Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering

Wij realiseren een vrijwilligerspunt Berkelland waar vraag en aanbod elkaar bereiken.

Wij bieden onze inwoners de mogelijkheid tot een persoonsgebonden budget om maatschappelijke ondersteuning zelf in te kopen (Wmo – pgb).

Wij bieden onze jonge inwoners en/of hun ouders/verzorgers jeugdhulp en ondersteuning (Jeugdwet - zorg in natura).

Wanneer een inwoner een wens heeft voor ondersteuning of begeleiding kijken we eerst wat deze inwoner zelf kan. Daarnaast organiseren we meer algemene voorzieningen als steunpunt in de kern/wijk.

Wij bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning indien zij niet op eigen kracht en/of met hulp van hun omgeving voldoende zelfredzaam zijn of kunnen participeren (Wmo - zorg in natura).

G	G	O
G	O	G
O	G	G
O	G	G
G	G	R
O	G	R
G	G	R

Werken en ondernemen in een sterke regio

We willen een goede en veilige wegverbinding tussen bedrijventerrein 'De Laarberg' en de snelweg A1.

Voor de doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt zorgen we voor een doorgaande ontwikkellijn, waarin zij integraal ondersteund worden.

Samen met SDOA en onderwijs laten we het aanbod van werkzoekenden beter aansluiten op de vraag.

O	O	G
G	O	G
G	G	R

Sport is meer!

We zetten 11,7 fte combinatiefunctionarissen in (Brede Impuls) die verbindingen leggen tussen sport, cultuur en welzijn.

We faciliteren de Sport Federatie Berkelland.

We ondersteunen de exploitatie van zwembaden en sportaccommodaties.

O	O	G
G	G	O
O	G	G

Cultuur is van iedereen

We maken een cultuur- en erfgoedvisie met uitvoeringsprogramma.

We ondersteunen via subsidiëring diverse lokale culturele activiteiten en/of verbanden.

We subsidiëren de Bibliotheek Oost-Achterhoek.

We subsidiëren de instandhouding van monumenten.

O	G	G
O	G	G
O	G	G
O	G	G

Financiën

We beheren onze financiële middelen.

Overige baten en lasten en onvoorzien

We heffen andere belastingen en leges.

G	G	O
G	G	R
G	O	G

Bedrijfsvoering

Verminderen fiscale risico's.

Ontwikkelen financiële instrumenten en control

Voldoen aan de normen die worden gesteld in de Baseline Informatiebeveiliging.

O	O	R
O	G	G
O	G	G

Investeringsen

Renoveren rioolgemalen 2019

G	O	G
---	---	---

Financiële samenvatting

Het resultaat van de bestuursrapportage is € 281.000 negatief. Dit resultaat is volledig incidenteel. De afwijkingen met een structureel karakter die in deze bestuursrapportage staan zijn opgenomen in de perspectiefnota en op die manier al verwerkt in het meerjarenperspectief. De structurele afwijkingen die niet zijn meegenomen in de perspectiefnota heffen elkaar op waardoor er geen effect is van deze bestuursrapportage op het meerjarenperspectief.

De verwachting is dat het resultaat voor 2020 positief beïnvloed wordt doordat niet al het geld uit Investeren in Berkelland wordt uitgegeven in 2020. Voor een aantal onderwerpen verwachten we in de loop van dit jaar nog uitgaven. Onbekend is nog hoeveel dit zal zijn. Om die reden zijn de budgetten nog niet naar beneden bijgesteld. Ook voor andere projecten die over meerdere jaren lopen zal dit jaar geld overblijven. In de begroting 2021 willen we het inzicht in de projecten vergroten.

In grote lijnen zien we dat de nadelen die zich voordoen worden gecompenseerd door voordelen.

Hierna hebben we per programma een korte samenvatting van de belangrijkste verschillen weergegeven.

Plezierig wonen

In totaal is er een voordeel van € 498.000. Het voordeel ontstaat door lagere lasten voor de aankoop van de Maalderij in Rietmolen € 150.000, het niet invoeren van een transformatiefonds € 250.000, lagere rentelasten als gevolg van de lagere boekwaarden van de grondexploitaties € 58.000 en een hogere opbrengst voor bouwleges als gevolg van meer aanvragen van € 40.000.

Fijn Leven

Er is een voordeel van € 30.000. Dit voordeel is een samenstel van verschillende factoren. Aan de ene kant ontstaat er een voordeel van € 350.000 doordat diverse investeringsprojecten in wegen en infrastructuur later tot uitvoering komen. Daartegenover staan nadelen van € 252.000 voor eerder uitgevoerde groenprojecten en kosten in verband met de droogte. Daarnaast nemen de lasten voor de voorschoolse opvang met € 68.000 toe.

Vitaal Platteland

In dit programma is er een nadeel omdat nog een huuropbrengst was begroot van een pand dat niet verhuurd is.

Zorg voor wie dat nodig heeft

In dit programma ontstaat een nadeel, vooral door een hoger gebruik van de voorzieningen Wmo en Jeugd. Dit zijn voorzieningen met een open einderegeling. Daarnaast is er sprake van een stijging door indexering en hogere prijzen. In totaal gaat het om een nadeel van € 1.350.000. Deze lasten worden gedekt uit de reserve. De onttrekking daarvan is opgenomen in het programma financiën.

Werken en Ondernemen in een sterke regio

Er is een nadeel dat vooral wordt veroorzaakt door de aan corona gerelateerde ontwikkelingen bij de SDOA. De inkomsten vanuit de SW-detacheringen vallen weg en ook de uitstroom staat onder druk. Dit leidt tot een nadeel van € 374.000. Hiertegenover staan ook lagere kosten voor de ondersteuning van de SW-medewerkers en lagere lasten doordat enkele investeringsprojecten later gereedkomen dan verwacht.

Sport is meer!

Het nadeel van dit programma is het gevolg van de extra inzet van combinatiefunctionarissen. Dit nadeel wordt gedekt uit de reserve nadelen decentralisaties. Daarnaast hebben we de Specifieke Uitkering Sport over 2019 ontvangen van het Rijk. Dit heeft een voordelig effect. Deze compensatie is afhankelijk van veel factoren en nemen we niet mee in de raming.

Cultuur is van iedereen

Het nadeel in dit programma is het gevolg van de stijging van de lasten. Het gaat om de indexering van de subsidie van de bibliotheek. En de door het rijk gehonoreerde subsidieaanvraag voor het project kerkenvisie en erfgoed. De indexering wordt gedekt door de stelpost prijsstijgingen. Tegenover de lasten van de kerkenvisie en erfgoed staat dekking van de algemene uitkering. Beide programma financiën.

Financiën

Het voordeel bij dit programma kent een aantal onderdelen. De algemene uitkering is daarvan een van de

grootste. De meicirculaire komt € 1.220.000 hoger uit. Daarnaast krijgen we nog een nog € 642.000 vanuit het compensatie pakket voor gemeenten als gevolg van de Coronacrisis. Dit voordeel valt gedeeltelijk weg tegen nadelen in andere programma's en hebben we voor € 327.000 apart gezet om bij de jaarrekening als dekking te gebruiken. Daarnaast hebben we ook hier te maken met een aantal investeringen die later gereedkomen. Ook is er in dit programma nog een voordeel doordat er nog een raming voor de omgevingswet aanwezig was. Verder geeft dit programma een voordeel weer omdat in dit programma dekking zit voor nadelen in andere programma's.

Exploitatie Bedragen x € 1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
010 Plezierig wonen	384	-74	-1.219	-667	-1.834	-2.296	498	-1.798	181
020 Fijn leven	-8.836	-9.572	-9.519	-6.415	-10.529	-11.756	30	-11.726	25
030 Vitaal platteland	-117	-358	-468	-311	-849	-1.616	-29	-1.645	-199
040 Zorg voor wie dat nodig heeft	-22.750	-24.339	-25.809	-28.192	-26.978	-26.701	-3.174	-29.875	-13.515
050 Werken en ondernemen in een sterke regio	-12.322	-14.326	-13.616	-15.095	-16.731	-16.661	-248	-16.909	-3.300
060 Actief met duurzaamheid en energie	-23	-367	-513	-766	-2.321	-2.368	0	-2.368	-291
070 Sport is meer!	-2.143	-2.310	-2.448	-2.360	-2.190	-2.759	-106	-2.865	-2.200
080 Cultuur is van iedereen	-1.594	-1.737	-1.708	-1.790	-1.743	-1.861	-292	-2.153	-1.465
090 Samen veilig	-1.435	-2.006	-2.179	-2.785	-2.796	-2.901	0	-2.901	-1.605
110 Financiën	52.294	57.254	55.842	65.402	66.272	69.224	3.039	72.263	54.740
120 Aan de slag met de Omgevingswet	0	0	-38	-51	-300	-306	0	-306	-80
Gerealiseerd resultaat	3.458	2.166	-1.675	6.969	0	0	-281	-281	32.291

PLEZIERIG WONEN

Kwalitatief goede woningvoorraad nu en in de toekomst Wat speelt er?

- De woningmarkt is in de afgelopen jaren ook in Berkelland omgeslagen. Na het recordjaar 2017 met 529 kooptransacties, daalt nu het aanbod en daarmee het aantal transacties. In 2018 zijn 443 woningen verkocht, en in de eerste helft van 2019 zijn er 194 transacties. In het tweede kwartaal van 2019 stonden gemiddeld slechts 266 woningen te koop in Berkelland. Dit was in het tweede kwartaal van 2017 nog 448.
- We zien een mismatch tussen vraag en aanbod. Veel van de vrijkomende woningen (bij verhuizing en overlijden) sluiten niet aan bij de wensen van woningzoekenden.
- Wonen gaat niet alleen over stenen. Om prettig te kunnen wonen en leven in een dorp of buitengebied is niet alleen de woning van belang. Inwoners wonen in hun huis, ontvangen daar eventueel zorg en vinden het belangrijk dat de omgeving van hun huis er goed uitziet.
- In de periode 2025-2030 zet de huishoudensdaling in, waardoor meer aanbod van woningen ontstaat. Dit kan verhoogde leegstand, waardedaling en vermindering van de kwaliteit van de leefomgeving veroorzaken.
- Het gaat steeds meer om het investeren in de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad. Dit kan door het verduurzamen of levensloopbestendig maken van bestaande woningen.
- Er is in de centra (kernwinkelgebied) van kernen enige ruimte voor transformatie van bestaand vastgoed naar woningen om leegstand en verpaupering in het centrum tegen te gaan.

Speerpunt

Toekomstgerichte bestaande woningvoorraad.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor meer informatie over energierenovaties in de particuliere woningvoorraad zie programma Actief met Duurzaamheid en Energie.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We geven ruimte aan nieuwe woonzorginitiatieven.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

Er is planologisch ruimte gecreeerd voor het toevoegen van woonzorg eenheden voor mensen met dementie en mensen met een verstandelijke beperking.

 Tijd

 Geld

We starten met een pilot integrale wijkaanpak voor transformatie van woningen en het toekomstbestendig maken van wijken.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

Geld

Op dit moment is er € 250.000 voor 2020 gereserveerd voor de integrale wijkaanpak. Hier hebben we op dit moment nog niets van uitgegeven, omdat we bezig zijn met de voorbereiding en hier nog geen kosten aan zijn verbonden. Bij de jaarrekening zullen we de raad verzoeken het restant van dit budget over te hevelen naar 2021.

We werken aan een regionale woonagenda en aansluitend aan een nieuwe lokale woonagenda

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

Kwaliteit

Er is regionaal besloten om geen nieuwe regionale woonagenda te schrijven voor de periode 2020-2025. Wel zijn in aanvulling op de bestaande regionale woonagenda nieuwe woningbouwafspraken met de provincie gemaakt en zijn er toetsingscriteria voor nieuwe woningbouwinitiatieven vastgesteld. De lokale woonvisie is in mei 2020 vastgesteld door de gemeenteraad.

Tijd

Geld

We werken aan een transformatiefonds om sloop van woningen in de toekomst te bekostigen.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

Kwaliteit

In de perspectiefnota 2021 is besloten geen transformatiefonds op te stellen om sloop van woningen in de toekomst te bekostigen.

Tijd

Geld

In de perspectiefnota 2021 is besloten om de € 1 miljoen die gereserveerd was voor het transformatiefonds in 2021 terug te laten vloeien in de herstructureringsreserve (tot het plafond van € 4 miljoen) en de algemene reserve. Omdat we in 2020 het geld niet uitgeven verlagen we de raming van dit budget. Ook de onttrekking aan de reserve die zichtbaar is in het programma Financiën verlagen we.

We werken met een herstructureringsfonds om nadelige gevolgen van demografische veranderingen tegen te gaan. Investeren in de openbare ruimte en bestaand vastgoed is noodzakelijk.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

Kwaliteit

Tijd

Geld

Er vloeit € 150.000 terug naar de reserve bestuurlijke claims vanuit het besluit aankoop Plan Maalderij Rietmolen. Dit komt doordat we een reservering van 275.000 euro in 2017 hadden gemaakt voor aankoop in gesaneerde staat van de locatie. Terwijl de werkelijke kosten uiteindelijk € 125.000 bedroegen.

We zetten de Regietafel Wonen en Zorg voort.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zijn samen met Kruiswerk en het Energieloket actief aan de slag met de campagne Heerlijk Thuis in Huis.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Speerpunt

Het aantal en type woningen past bij de behoefte.

Wat gaan we daarvoor doen?

We bewaken de gemeentelijke grondexploitatie.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We blijven ons inzetten voor een goede dienstverlening rondom wonen

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Afgelopen periode zijn er extra bouwvergunningen verstrekt door incidentele aanvragen van grote bouwprojecten. De verwachting is dat deze verhoging in de tweede helft van 2020 ook zal doorzetten. Daarnaast verwachten we dat als gevolg van de Coronacrisis de bestedingen verschoven zullen worden van vakantie naar aanpassing aan de woning. Gezien deze trend zal de post 'een goede dienstverlening rondom wonen' verhoogd worden met € 40.000.

We blijven ruimte bieden voor goede, innovatieve woningbouwplannen die aansluiten bij de behoefte van onze inwoners.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Op dit moment is er € 100.000 voor 2020 gereserveerd voor ondersteuning nieuwe woningbouwplannen. Hier hebben we op dit moment nog niets van uitgegeven, dit gaat wel gebeuren in tweede helft van het jaar. Maar niet al het geld zal worden opgemaakt in 2020. Bij de jaarrekening zullen we de raad verzoeken het restant van dit budget over te hevelen naar 2021.

We inventariseren in alle kernen in Berkelland de woonbehoefte van inwoners.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

Door de Coronacrisis waren geen fysieke bijeenkomsten mogelijk, daardoor moesten we wat wijzigen in de aanpak en de planning. Doel is om in september weer fysieke bijeenkomsten te gaan houden.

 Geld

Op dit moment is er € 125.000 voor 2020 gereserveerd voor inventariseren van woonbehoefte. Hier hebben we op dit moment nog niets van uitgegeven, dit gaat wel gebeuren in tweede helft van het

jaar. Maar niet al het geld zal worden opgemaakt in 2020. Bij de jaarrekening zullen we de raad verzoeken het restant van dit budget over te hevelen naar 2021.

We monitoren regionaal en lokaal de ontwikkelingen op de woningmarkt.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Wat mag het kosten

Ten opzichte van de primitieve begroting is het budget voor rente en afschrijving verhoogd doordat nu uitvoering wordt gegeven aan het besluit voor de aankoop van de gesaneerde locatie van de Maalderij in Rietmolen. Bij loonkosten is sprake van een verschuiving van de loonkosten binnen de totale begroting. Bij de activiteit het monitoren van toekomstige slooppogave is de wijziging het gevolg van het dekkingsplan dat is vastgesteld bij de begroting 2020. Voor het overige zijn de wijzigingen ten opzichte van de primitieve begroting het gevolg van de overheveling van projectgelden zoals besloten bij de jaarrekening 2019.

Doordat de boekwaarde van de grondexploitaties lager is dan geraamd, zijn de rentelasten voor 2020 € 58.000 lager.

Exploitatie Bedragen x 1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
010.010 Regionale woonagenda aansluiting lokale woonagenda	0	-5	-118	-577	-70	-99	0	-99	-26
010.020 Gemeentelijke grondexploitaties	-346	-1.223	-1.197	-1.172	-886	-886	0	-886	-384
010.030 Inventarisatie kernen woonbehoefte inwoners	-59	-1.444	-112	-104	0	-63	0	-63	8
010.040 Monitoren toekomstige sloopopgave	0	-35	-32	-17	-30	-20	0	-20	0
010.050 werken aan transformatiefonds om sloop woningen in de toekomst te bekostigen	0	0	0	0	-250	-250	250	0	0
010.070 Integrale aanpak	0	0	0	0	-250	-250	0	-250	0
010.080 Voorfinanciering nieuwbouw activiteiten	0	0	0	0	-100	-100	0	-100	0
010.090 Grote kernen behoefte onderzoek	0	0	0	0	-125	-125	0	-125	0
010.100 Goede dienstverlening rondom wonen	0	0	0	0	-65	-65	0	-65	-23
010.500 Loonkosten programma Plezierig wonen	0	0	-1.429	-1.612	-1.632	-1.762	0	-1.762	-816
010.700 Rente en afschrijving programma Plezierig wonen	0	0	-127	-119	-267	-542	208	-334	-61
Totaal Lasten	-405	-2.708	-3.015	-3.601	-3.675	-4.161	458	-3.703	-1.302
Baten									
010.010 Regionale woonagenda aansluiting lokale woonagenda	0	0	0	33	0	0	0	0	0
010.020 Gemeentelijke grondexploitaties	298	1.767	1.245	2.106	1.021	1.021	0	1.021	863
010.030 Inventarisatie kernen woonbehoefte inwoners	490	868	552	794	0	24	0	24	0

010.100 Goede dienstverlening rondom wonen	0	0	0	0	820	820	40	860	621
Totaal Baten	789	2.634	1.797	2.933	1.841	1.865	40	1.905	1.484
Resultaat	384	-74	-1.219	-667	-1.834	-2.296	498	-1.798	181

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- Woonvisie gemeente Berkelland 2020 - 2025 Thuis in Berkelland
- Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw Berkelland 2019
- Ruimte extra woningbouw per kern 2019
- Beleidskader tijdelijke woningen
- Achtergrondinformatie tijdelijke woningen
- Structuurvisies
- Woonmonitor Berkelland 2019

Raadsbesluiten

- Raadsbesluit Maalderij
- Raadsbesluit Begroting 2020 dekkingsplan
- Raadsbesluit Jaarrekening 2019

FIJN LEVEN

Een toegankelijke, klimaatbestendige en kleurrijke leefomgeving Wat speelt er?

- Het is fijn leven in Berkelland. Inwoners geven met bijna het cijfer 8 aan dat ze erg fijn wonen. Zij willen ook in de toekomst tevreden blijven over hun woon- en leefomgeving. Dat betekent dat we moeten blijven investeren in een toegankelijke, klimaatbestendige en kleurrijke leefomgeving. We spreken hierover met onze inwoners en organisaties (wijk- en kerngericht werken). We werken volgens de werkwijze 'Ambitiegericht beheer'. Dat betekent dat we met inwoners en eventuele andere betrokkenen op basis van een vijftal verschillende streefbeelden (Veilig, Verzorgd, Biodivers/duurzaam, Klimaatbestendig en Stimulerend om te bewegen, ontmoeten, recreëren) bespreken op welke wijze we (samen) de openbare ruimte inrichten.
- Inwoners, bedrijven, verenigingen en ondernemers organiseren veel zelf. Zij nemen op veel terreinen initiatieven om onze leefomgeving en samenleving mooier te maken. De gemeente helpt daar graag bij. We geven onze inwoners en ondernemers de ruimte en het vertrouwen om zelf zaken op te pakken en met elkaar te regelen.
- Wij moeten onze leefomgeving voorbereiden op de klimaatverandering. We zullen moeten leren omgaan met grote hoeveelheden water (hevige regenval en binnenkomend water vanuit het buitenland), droogteperioden en hoge temperaturen.
- Nederland wil naar een circulaire economie (een economie waarin reststoffen volledig opnieuw worden hergebruikt). Voorbeeld daarvan is het landelijke programma Van Afval Naar Grondstof 'VANG'. Gemeenten zijn daarbij belangrijke partners, omdat zij verantwoordelijk zijn voor inzameling van het huishoudelijk afval. Berkelland wil voldoen aan de landelijke doelstelling uit het programma. Dit betekent dat we in 2020 niet meer dan 100 kilogram restafval per inwoner willen inzamelen.

Speerpunt

Investeren in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samen met inwoners, bedrijven, verenigingen en instellingen stellen we wijkagenda's op en voeren ze uit.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ondersteunen initiatieven uit wijken, buurten en kernen.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ontwikkelen het gebiedswethouderschap verder door.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We verstevigen onze netwerken in wijken en kernen en hebben oog voor die groepen die nog niet zo betrokken of in beeld zijn.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Speerpunt

Een uitnodigende leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij plannen en onderhoud zetten we in op het stimuleren van 'bewegen' in onze leefomgeving.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

Er zijn diverse plannen in voorbereiding en in uitvoering, om bewegen in de leefomgeving te stimuleren. Het speelbeleid wordt onder de loep genomen, om in te kunnen spelen op de huidige demografische situatie in de wijken, in relatie tot het beperkte budget.

 Tijd

 Geld

We beheren en onderhouden het openbaar groen en de gemeentelijke begraafplaatsen.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

De kwaliteit van het onderhoud van groen staat onder druk door beperkte budgetten, maar ook door droogte. Plannen zijn in ontwikkeling om in de toekomst groen goedkoper te kunnen onderhouden. Dit kan door groenvakken om te vormen naar goedkoper te beheren groentypen. Dit heeft invloed op hoe de omgeving er uitziet.

 Tijd

 Geld

Door droogte en storm zijn er extra kosten gemaakt. Er zijn honderden bomen gekapt die dood waren gegaan en dit beeld laat zich ook voor de komende tijd zien. In de eerste helft van 2020 waren de kosten als gevolg van droogte en storm al meer dan € 80.000 (o.a. herstel/herplant). In totaal worden de extra kosten hiervan geschat op € 150.000.

We investeren extra in verbetering van de kwaliteit van het groen(onderhoud).

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

Er is in 2020 een forse investering gedaan in groenvakken met een slechte kwaliteit. Het kost tijd om plannen te maken en uit te voeren. Plannen worden zoveel mogelijk integraal opgepakt, samen met inwoners. Gezien de geplande bezuinigingen zal een deel van het budget voor de verbetering van groenvoorzieningen, worden ingezet voor het omvormen naar groentypen dat in de toekomst minder onderhoud vergt. De plannen hiervoor zijn ook in ontwikkeling.

 Tijd

 Geld

We overleggen met inwoners en ondernemers over hun eigen (gezamenlijke) inbreng en verantwoordelijkheid bij het inrichten en onderhouden van hun/onze openbare ruimte.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Bewoners zijn tot zover tevreden met hetgeen wij in uitvoer brengen.

Tijd

Wij zijn bezig met diverse projecten zoals De Klaashofweg, Tulpstraat en ter Braakstraat in Eibergen, Prunusstraat en Beukenlaan in Borculo, Koeweidendijk, de Koem en Henry Dunantweg in Neede.

Door de droogte kunnen wij de projecten niet volgens afspraken met bewoners volgens planning afmaken. Bewoners zijn hierover ingelicht.

Geld

We passen waar mogelijk ecologisch beheer toe, niet alleen bij bermen, maar ook andere terreinen, zoals parken, in gemeentelijk bezit.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Het toepassen van ecologisch beheer is ook dit jaar al verder uitgebreid.

Het budget is niet toereikend om overal ecologisch te beheren, want ecologisch bermbeheer (maaïen en afvoeren) is duurder dan klepelbeheer (kneuzen van gras en laten liggen). Er vindt waar mogelijk binnen het budget ecologisch beheer plaats in de meest kansrijke bermen buiten de bebouwde kom. Voor binnen de bebouwde kom worden plannen voorbereid om meer ecologisch beheer toe te passen, bijvoorbeeld door gazon om te vormen naar bloemrijk gras.

Tijd

Geld

We realiseren groen/-blauwe parels (aantrekkelijke plekken met groen en water) in de kernen.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Dit zijn plannen die voor een deel in samenwerking met het waterschap gebeuren en integraal worden opgepakt. Er zijn in 2020 meerdere plannen in voorbereiding voor de uitvoering in 2021.

Tijd

Geld

We zaaien daar waar mogelijk bermen/terreinen in met kleurrijke zaadmengsels.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Tijd

Geld

Speerpunt

Leefomgeving aangepast aan het veranderende klimaat.

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren een bewustwordingscampagne voor inwoners en bedrijven over wat zij zelf kunnen doen aan gevolgen van de klimaatverandering.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Wij sluiten aan bij de huidige manier van communiceren. Daarnaast sluiten wij aan bij de website: www.weetvanwater.nl van het Waterschap Rijn en IJssel. Op deze website hebben wij een eigen pagina: Berkelland weet van water. Dit is een informatieve website over klimaatadaptatie en wat inwoners zelf kunnen doen. Daarnaast bereiden wij klimaatlessen voor. Deze lessen worden zowel aan de onderbouw als bovenbouw aangeboden. Deze klimaatlessen bieden wij het onderwijs samen met het Waterschap Rijn en IJssel aan.

Tijd

Geld

We voeren het watertakenplan 2019-2023 uit (de opvolger van het gemeentelijk rioleringsplan) inclusief klimaatstresstest.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Het rioolbeheer wordt conform planning uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn:

- De aanbesteding voor renovaties van mechanische riolering is in uitvoering en de volgende fase wordt voorbereid.
- Reiniging en inspectie aan de riolering is uitgevoerd vervolg is in uitvoering.
- Daarnaast is in de omgeving Diepenheimseweg Gelselaar de riolering vervangen en is er een regenwater riool aangelegd. Als we bij projecten het regenwater afkoppelen van de riolering vragen we de bewoners of we ook de regenwaterpijpen aan de voorkant van de woning mogen aansluiten op het regenwaterriool. Wij nemen de kosten hiervan mee in het totale project.

Samen met het Waterschap Rijn en IJssel is de uitvoering van de stresstesten opgepakt.

Tijd

Geld

De lasten voor de uitvoering van het watertakenplan zijn hoger dan geraamd. Dit komt met name door een tegenvaller bij de aanbesteding. Daar staan hogere baten uit rioolheffing en lagere kapitaallasten tegenover. De lagere kapitaallasten zijn het gevolg van vertraging in de uitvoering van projecten. Per saldo is er sprake van een voordeel van € 270.000. Dit voordeel wordt toegevoegd aan de voorziening rioolheffing en heeft daarom geen effect op het rekeningresultaat.

Speerpunt

Veilige en makkelijk berijdbare wegen en paden.

Wat gaan we daarvoor doen?

We bepalen waar mogelijk samen met inwoners en ondernemers de (her)inrichting van onze wegen en paden.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Tijd

Geld

We investeren extra in onderhoud van wegen en paden in het buitengebied op basis van een plan van aanpak.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We onderhouden onze infrastructuur.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Speerpunt

Bereikbare woningen, bedrijven en voorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het wettelijke doelgroepenvervoer en een deel van het openbaar vervoer samen met buurgemeenten regionaal organiseren en optimaliseren.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

Voor de Coronacrisis ging het vervoer als gewent. Door de Coronacrisis is passend aanbod geleverd.

ZOOV School

Het leerlingen vervoer is in de tijd dat scholen dicht zaten niet uitgevoerd. Kinderen met ouders in cruciale beroepen of kinderen uit kwetsbaarheid situaties hebben noodopvang gekregen, indien nodig is hier vervoer voor geregeld.

ZOOV Werk

Na overleg met Werkbaan Oost is besloten dat werknemers vanaf maandag 16 maart ZOOV Werk weer kunnen gebruiken.

ZOOV Op Maat

Er is een sterke afname van het vervoer, naar verwachting is dat dit de komende maanden niet 100% hersteld is. Het aantal voertuigen is daarom afgeschaald. Ritten kunnen gereserveerd worden.

Binnen alle vormen wordt rekening houden de vervoerders zich aan de richtlijnen van RIVM en GGD.

 Tijd

 Geld

Er is minder vervoer geleverd, dus lagere kosten en lagere inkomsten. Dit resulteert netto in weinig verschil met andere momenten. De vervoerders compenseren we, welke financiële impact dit uiteindelijk heeft is niet bekend. We schatten in dat het geen problemen oplevert.

Speerpunt

Hergebruik van grondstoffen (Van Afval Naar Grondstof).

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderzoek uitvoeren naar de wijzen waarop de afgesproken doelstellingen uit 'Van Afval Naar Grondstof' (VANG) reikt kunnen worden inclusief financiële consequenties hiervan.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

In de raadsbrief van 16 april 2020 over de evaluatie 2019 van het plan 'Van Afval Naar Grondstof' is een zestal acties opgenomen die moeten bijdragen aan het realiseren van de VANG-doelstelling. Eén van de acties is het doen van onderzoek naar nascheiding van PMD. Ook diftar en omgekeerd inzamelen wordt in dit onderzoek meegenomen. Evenals de financiële gevolgen op de afvalstoffenheffing.

Tijd

We liggen op koers om eind 2020 het onderzoek klaar te hebben.

Geld

We nemen gerichte actie om zwerfafval terug te dringen op basis van de halfjaarlijkse monitor zwerfafval.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

De monitor zwerfafval wordt september 2020 uitgevoerd door AnteaGroup.

Tijd**Geld**

We werken samen met onze inwoners het nieuwe grondstoffenplan uit in maatregelen die afvalbeperking en afvalscheiding (grondstofscheiding) bevorderen.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit**Tijd****Geld**

Door de forse daling van de papierprijs is de vergoeding die de gemeente ontvangt voor het oud papier aanzienlijk gedaald. Het nadeel wordt geschat op € 170.000. Tekorten worden aan het eind van het jaar verrekend met de egaliseringsreserve afval. Voor verenigingen die oud papier inzamelen betekent dat een wat lagere vergoeding vanuit oud papier. Als wij een overschot hebben op de oud papier post binnen de afval/grondstof begroting dan wordt dit overschot namelijk verdeeld over de betrokken verenigingen. Er zal dit jaar echter geen overschot zijn; de lasten zijn hoger dan de baten. In 2019 ging het nog om een overschot van € 40.000. De verenigingen krijgen wel de reguliere vergoeding voor oud papier op basis van de subsidieverordening oud papier.

Speerpunt

Gemeentelijke gebouwen en scholen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We investeren in passende toekomstbestendige huisvesting van scholen en houden rekening met o.a. demografische ontwikkelingen.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Het Integraal huisvestingsplan (IHP) is bijna gereed. Dit is opgesteld samen met de schoolbesturen.

Tijd

Het IHP ligt in september ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

Geld

We onderhouden de gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Tijd

Door de Coronacrisis zijn er werkzaamheden naar voren gehaald (voor wat betreft sportaccommodaties) verder loopt alles volgens planning.

Geld

In 2020 zijn niet begrote huuropbrengsten (€ 75.000) over 2019 en 2020 verantwoord. Het betreft een oud schoolgebouw en vooralsnog loopt de verhuur tot eind dit jaar.

We stoten gebouwen af die we niet zelf in gebruik hoeven te hebben.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit**Tijd****Geld**

In 2020 is een pand (bedrijfsruimte) aan de houtwal in Ruurlo verkocht. Na verrekening van de boekwaarde resteert een positief saldo van € 60.000.

Wat mag het kosten?

Ten opzichte van de primitieve begroting hebben er enkele wijzigingen plaatsgevonden. De meeste wijzigingen in dit programma zijn het gevolg van het verdelen van de algemene onderhoudspost voor gebouwen naar de specifieke activiteiten. Daarnaast is bij openbaar groen het dekkingsplan uit de begroting 2020 opgenomen. En is bij onderwijs sprake van het overhevelen van budgetten zoals vastgesteld bij de jaarrekening 2019.

Doordat diverse investeringsprojecten later tot uitvoering komen, zijn de rente- en afschrijvingslasten voor wegen en riolering lager (€ 350.000 respectievelijk € 280.000) dan geraamd. Bij het opstellen van de begroting 2020 is hier al wel deels rekening mee gehouden. Bij het programma Financiën calculeren we jaarlijks een bedrag van € 500.000 voor vrijval van kapitaallasten.

De begrote lasten en baten voor onderwijs en huisvesting zijn aangepast met € 68.000. Aan de lastenkant is de begroting verhoogd met € 46.000. Dit is een overboeking van het bij programma financiën gereserveerde budget voor voorschoolse voorzieningen. Aan de batenkant zijn de inkomsten verlaagd met een bedrag van € 22.000. Dit heeft betrekking op de compensatie van ouders voor de betaalde kosten van niet afgenomen uren vanwege de gevolgen van de Coronacrisis. Hiervoor is compensatie ontvangen via de algemene uitkering. Deze wordt verantwoord bij programma financiën. Daarnaast is aan de lastenkant de begroting verhoogd met € 10.000 voor de sloop en afvoer van de noodlokalen van de Kerst Zwartschool. Deze lasten worden gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting.

Exploitatie <i>Bedragen x € 1.000</i>	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
020.010 Zaaïen van kleurrijke zaadmengsels	-148	-137	-292	-208	-264	-203	0	-203	-97
020.020 Openbaar groen en begraafplaatsen	-1.891	-3.085	-1.851	-1.043	-892	-794	-210	-1.004	-390
020.030 Beh onderh vern renov riolering	-5.577	-5.206	-2.148	-2.007	-1.502	-2.075	-794	-2.869	-681
020.040 We onderhouden onze infrastructuur	-4.546	-5.643	-3.496	-3.353	-2.890	-3.537	0	-3.537	-1.271
020.050 Doelgroepenvervoer- openbaar verv	-665	-559	-589	-640	-653	-653	0	-653	-131
020.060 Zwerfafval	-47	-44	-33	-73	-54	-54	0	-54	-17
020.070 Afval scheiden	-2.907	-2.778	-2.535	-2.582	-2.711	-2.711	80	-2.631	-1.036
020.080 Onderwijs en huisvesting	-3.700	-3.010	-947	-990	-870	-900	-56	-956	-498
020.090 Onderhoud gemeentelijke gebouwen	-450	-563	-324	-431	-351	-421	0	-421	-240
020.100 Ontwikkeling wijken, buurten en kernen	0	0	0	-132	-625	-625	0	-625	-68
020.110 Onderhoud wegen en paden buitengebied	0	0	0	0	-500	-500	0	-500	0
020.120 Verbetering kwaliteit groen(onderhoud)	0	0	0	0	-375	-375	0	-375	-141
020.500 Loonkosten programma Fijn leven	0	0	-3.243	-5.177	-5.217	-5.297	0	-5.297	-2.563
020.700 Rente en afschrijving programma Fijn leven	0	0	-5.587	-3.188	-3.692	-3.692	586	-3.106	-1.572
Totaal Lasten	-19.932	-21.025	-21.046	-19.825	-20.595	-21.837	-394	-22.232	-8.704
Baten									
020.010 Zaaïen van kleurrijke zaadmengsels	0	0	0	0	0	0	0	0	10
020.020 Openbaar groen en begraafplaatsen	347	436	498	403	336	336	0	336	211
020.030 Beh onderh vern renov riolering	6.141	6.384	6.449	8.134	6.531	6.531	514	7.045	5.875
020.040 We onderhouden onze infrastructuur	442	289	247	1.041	205	205	0	205	-148
020.050 Doelgroepenvervoer- openbaar verv	0	0	0	0	1	1	0	1	0
020.060 Zwerfafval	47	44	42	73	54	54	0	54	25

020.070 Afval scheiden	3.432	3.613	3.523	3.507	2.650	2.650	-250	2.400	2.175
020.080 Onderwijs en huisvesting	544	302	181	130	143	143	-22	121	346
020.090 Onderhoud gemeentelijke gebouwen	143	385	587	121	146	162	183	345	233
Totaal Baten	11.096	11.453	11.527	13.410	10.066	10.082	424	10.506	8.728
Resultaat	-8.836	-9.572	-9.519	-6.415	-10.529	-11.756	30	-11.726	25

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- Rapportage groenbeheer
- Speelruimteplan
- Groenstructuurplan
- Speelruimtebeleid
- Aanpak zwerfafval
- Van Afval naar Grondstof
- Watertakenplan Berkelland 2019-2023

Beleidskaders	Vastgesteld
Rapportage groenbeheer	2009
Speelruimteplan	2007
Groenstructuurplan	
Speelruimtebeleid	2009

Raadsbesluiten

- Jaarrekening 2019

VITAAL PLATTELAND

Een vitaal en innovatief buitengebied

Wat speelt er?

- Het platteland is niet langer meer alleen van boeren, maar is gedeeld gebied met nieuwe inwoners en recreanten. Het platteland wordt multifunctioneel gebruikt. Dit levert spanning op, maakt het complexer maar biedt ook mooie kansen om ons platteland toekomstbestendig te maken.
- In de landbouw stoppen veel boeren, boerenbedrijven die er zijn worden vooral groter. Er vindt daarnaast ook verbreding van de landbouw plaats, doordat er meer natuur inclusieve landbouw, zorg, toerisme en energie als verdienmodellen worden toegevoegd.
- Het coulisselandschap is ons visitekaartje en krijgt een steeds belangrijkere plaats op het platteland. Wel staat het onder druk door schaalvergroting van de landbouw. Er is aandacht voor het behoud en versterking van het coulisselandschap als drager van ecologische en landschappelijke kwaliteit.
- Het grote aantal vrijkomende agrarische bebouwing vraagt om een grootschalige aanpak. Soms is sloop een optie, hierbij moet nagedacht worden over asbestverwijdering. Maar er is ook ruimte voor nieuwe economische dragers zoals start ups.
- Het platteland kent veel verenigingen, buurtschappen enzovoort, deze voorzieningen worden zelf georganiseerd. Wel staan ze onder druk, door onder meer ontgroening, vergrijzing en de veranderingen in de maatschappij.

Speerpunt

Toekomstgericht ondernemen in het buitengebied.

Wat gaan we daarvoor doen?

We doorlopen een kavelruilproces om een betere landbouwstructuur te organiseren.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We faciliteren initiatieven van nieuwe ondernemers in het buitengebied, we maken hierbij gebruik van een rode loper aanpak.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We maken een nieuw bestemmingsplan buitengebied dat binnen de wettelijke mogelijkheden zoveel mogelijk ruimte biedt aan duurzame ontwikkelingen.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We ondersteunen boeren en andere initiatiefnemers bij vragen over duurzaamheid.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We onderzoeken samen met de Wageningen Universiteit de mogelijkheden van nieuwe verdienmodellen, waaronder verticale landbouw.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We organiseren netwerkbijeenkomsten, zoals de Berkellanddag, voor bewustwording en kennisdelen over verdienmodellen in het buitengebied.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

In verband met de Coronacrisis is ervoor gekozen om de Berkellanddag te verplaatsen naar het voorjaar van 2021.

 Geld

Speerpunt

Mooi Landschap.

Wat gaan we daarvoor doen?

Stimuleren van aanleg van nieuwe natuur en landschapsbeheer.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Voor meer informatie over ecologisch bermbeheer zie programma Fijn Leven.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We blijven ons vraaggestuurd inzetten voor asbestverwijdering en houden de ontwikkelingen hierover landelijk in de gaten.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We gaan aan de slag om knelpunten in bestaande wandel- en fietsroutes op te lossen.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We maken een plan van aanpak voor aanpak van vrijkomende agrarische bebouwing.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ondersteunen de mogelijkheid om een cursus Gastheer van het landschap te volgen.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

In verband met de Coronacrisis zal het project Gastheer van het Landschap niet plaatsvinden in 2020, maar in het voorjaar van 2021.

 Geld

We stellen een biodiversiteitsplan op voor het buitengebied van Berkelland.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We zetten samen met het Waterschap in op concrete plannen voor de beleefbaarheid van het stroomgebied van de Berkel tussen Borculo en Lochem.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Speerpunt

Sociaal vitaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Voormekaar teams hebben extra oog voor de situatie bij agrariërs en stoppers.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☒ **Geld**

Voor meer informatie over maatregelen om onze inwoners zo lang mogelijk thuis te laten wonen zie programma Plezierig Wonen.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☒ **Geld**

We ondersteunen initiatieven en projecten in het kader van Leader.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

☒ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

We wachten nog op besluitvorming van Brussel, maar de verwachting is dat de huidige looptijd nog eens met een jaar verlengd wordt. Dat betekent dat de formele looptijd eindigt op 31 december 2023 (ipv 2021). Op dat moment moeten de projecten hun declaraties hebben ingediend.

☐ **Geld**

We ondersteunen initiatieven van inwoners uit de kleine kernen om de samenwerking tussen verenigingen te vergroten.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☐ **Geld**

De huuropbrengst van € 29.097 voor Hoflaan 3 is niet meer aan de orde en wordt uit de begroting gehaald.

Wat mag het kosten

Het besluit bij de jaarrekening 2019 om budgetten voor projecten over te hevelen naar 2020 zorgt binnen dit programma voor het verschil tussen de primitieve begroting en de gewijzigde begroting.

Exploitatie Bedragen x € 1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
030.010 Netwerkbijeenkomsten duurzame landbouw	-36	-111	-146	-65	-43	-582	0	-582	-17
030.020 Stimuleren nieuwe natuur en landschapsbeheer	-82	-100	-77	-143	-71	-352	0	-352	-34
030.030 Ondersteunen initiatieven samenwerking verenigingen	-2	-84	-246	-91	-123	-123	0	-123	-24
030.050 plan van aanpak VAB	0	0	0	-170	-391	-680	0	-680	-8
030.060 Plan van aanpak asbestverwijdering	0	0	0	0	-250	-500	0	-500	0
030.070 We maken een nieuw bestemmingsplan buitengebied	0	0	0	0	0	-212	0	-212	-31
030.080 Integrale kavelruil	-29	-88	0	-25	0	-336	0	-336	-86
030.700 Rente en afschrijving programma Vitaal platteland	0	0	0	0	-1	-1	0	-1	0
Totaal Lasten	-148	-383	-468	-495	-879	-2.787	0	-2.787	-199
Baten									
030.010 Netwerkbijeenkomsten duurzame landbouw	0	25	0	0	0	0	0	0	0
030.020 Stimuleren nieuwe natuur en landschapsbeheer	0	0	0	73	0	200	0	200	0
030.030 Ondersteunen initiatieven samenwerking verenigingen	31	0	0	0	29	29	-29	0	0
030.050 plan van aanpak VAB	0	0	0	85	0	607	0	607	0
030.080 Integrale kavelruil	0	0	0	25	0	336	0	336	0
Totaal Baten	31	25	0	183	29	1.171	-29	1.142	0
Resultaat	-117	-358	-468	-311	-849	-1.616	-29	-1.645	-199

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- Structuurvisie Berkelland 2025
- Bestemmingsplan buitengebied 2016
- Plan van Aanpak bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2016
- Uitgangspuntennotitie bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2016
- Beleidsregel kleinschalige horeca in het buitengebied
- Structuurvisie 2025
- Regeling Landschap 2015
- Uitvoeringsagenda 2.0 Achterhoek 2020

- Structuurvisie bovenplanse sloop-bonus regeling
- Beleidsregels Ruimtelijke ordening en duurzame energie

Raadsbesluiten

- LEADER

ZORG VOOR WIE DAT NODIG HEEFT

Samen denken, samen doen

Wat speelt er?

- Het uitvoeringsprogramma 'Samen denken, Samen doen' is in 2018 gestart. Samen met maatschappelijke partners en inwoners werken wij aan ontwikkeling en vernieuwing van vraagstukken binnen het sociaal domein. Daarbij ligt het accent op preventie, vroegsignalering en transformatie. In 2020 voeren we een evaluatie uit van het uitvoeringsprogramma.
- Het is van groot belang dat wij het eigen initiatief en de eigen verantwoordelijkheid van inwoners stimuleren binnen het beschikbare budget. We ondersteunen inwoners zelfredzaam en samen redzaam te zijn en te blijven, ook als zij zichzelf en samen met hun netwerk niet weten te redden. Wij stimuleren verbindingen met aanpalende beleidsterreinen zoals sport, gezondheid, cultuur en onderwijs, om zo veel mogelijk te voorkomen dat inwoners een beroep moeten doen op specialistische zorg. Wij richten ons op preventieve activiteiten die werken.
- Daar waar de vraag naar professionele zorg groter wordt, groeit veelal ook het aantal mantelzorgers dat zorgdraagt voor een naaste. Hoewel de zorg vaak met liefde wordt gedaan, kan mantelzorg ook ervaren worden als een last. Erkenning en ondersteuning zijn nodig om deze last draaglijk te houden.
- Het aantal nieuwkomers is de afgelopen jaren fors toegenomen. Integratievraagstukken spelen onder andere op het gebied van taal - en in het verlengde daarvan - onderwijs en werk. Om hier zorgvuldig en daadkrachtig mee om te gaan, wordt nauw met betrokken netwerkpartners (zoals Voormekaar teams, zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties, scholen, Werkgevers ServicePunt, vluchtelingenwerk en de Sociale Dienst Oost Achterhoek) samengewerkt.
- In Berkelland neemt de vraag naar individuele maatwerkvoorzieningen toe. Inwoners worden ouder, leven langer en maken daardoor een langere periode gebruik van voorzieningen. Het tekort aan zorgprofessionals wordt groter. Daarnaast is er sprake van ontgroening; het aantal jeugdigen wordt kleiner. Naast het aantal vragen, neemt ook de complexiteit van de vraag toe. We zien dat het een uitdaging is om meer gebruik te maken van algemene voorzieningen om te voorkomen dat er snel naar een (duurdere) maatwerkvoorziening wordt verwezen.
- Grip op de financiën is een rode draad voor dit programma. De kosten voor de uitvoering van de Wmo en Jeugdwet zijn de afgelopen jaren fors gestegen. Deze kostenstijging is er met name in de individuele maatwerkvoorziening. Elke bestaande maatwerkvoorziening kost na verloop van tijd steeds meer, zowel op volume als tarief. Deze stijgende lijn wordt - waar mogelijk - afgebogen met behoud van ondersteuning. Met inwoners en netwerkpartners onderzoeken we alternatieven en starten we experimenten. Sturen op de financiën in het sociaal domein is een noodzakelijke voorwaarde om de nodige zorg te kunnen blijven leveren.

Speerpunt

Zorg zoveel mogelijk voorkomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wanneer een inwoner een wens heeft voor ondersteuning of begeleiding kijken we eerst wat deze inwoner zelf kan. Daarnaast organiseren we meer algemene voorzieningen als steunpunt in de kern/wijk.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

Kwaliteit

Na een betrekkelijk 'normale' maand januari voor de GGD NOG volgden in februari, met het naderbij komen van de Coronacrisis, verhoogde voorbereidingen en een aanwijzingsbrief voor alle medewerkers van de GGD. Met deze brief werd duidelijk dat iedere medewerker van de GGD NOG inzetbaar kan zijn op andere taken dan hun reguliere werkzaamheden. Dit is veelvuldig nodig gebleken in de maanden die daarop volgden. Het virus zelf (testen en bron- & contactonderzoek) en de genomen landelijke maatregelen (negatief reisadvies, gesloten scholen en kinderopvang) zorgden voor nieuwe vragen en uitdagingen. Op een aantal terreinen kan de GGD NOG de reguliere dienstverlening niet of slechts in een andere vorm bieden. De GGD streeft er wel naar om zoveel mogelijk door te laten gaan, eventueel in een aangepaste vorm. Een goed voorbeeld daarvan is het Rijksvaccinatieprogramma. De

GGD NOG geeft aan dat nog veel onzeker is over het verdere verloop van 2020 en de impact die de Coronacrisis heeft. Het is waarschijnlijk dat gedurende het jaar 2020 een verhoogde en andere inzet van het personeel nodig is, en dat de GGD NOG prioriteiten moeten stellen.

 Tijd

 Geld

Voor het plan 'doorpakken sturen in het sociaal domein' zijn middelen ingezet vanuit het uitvoeringsprogramma en het transformatiefonds. Deze middelen waren al beschikbaar gesteld (€ 462.000).

De bijdrage aan de regionale samenwerking wordt vanaf nu onder deze activiteit neergezet (€ 225.000). Eerder vielen deze onder de uitvoeringskosten van VMK. Dit is een overzetting die budgetneutraal is.

We zien een stijging van de kosten van onafhankelijke cliëntondersteuning (€ 6.500). Het gaat hier om een open einderegeling waarvoor geen plafond geldt: inwoners zijn vrij om deze ondersteuning in te zetten.

We zien een stijging in de kosten voor tolken (€ 6.000). Wanneer iemand aan de voorwaarden voldoet om een tolk in te zetten, dan wordt deze ingezet (open einderegeling).

We stimuleren nieuwe vormen van ondersteuning, hulp en zorg. Vernieuwingen proberen wij kleinschalig uit en stellen deze bij in nauwe samenwerking met direct betrokkenen. Dit doen we in een experimentele aanpak met minder regels.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Voor het uitvoeringsprogramma is het totale budget evenredig over de jaarschijven verdeeld. Het zwaartepunt voor de inzet van middelen ligt in 2020. Daartoe worden er ook middelen uit voorgaande jaren en een gedeelte uit 2021 ingezet. Het restant uit 2018 en 2019 is overgeheveld naar 2020 (totaal € 1.079.967) en € 54.941 wordt in 2020 ingezet uit de middelen voor 2021. De middelen worden ingezet voor continuering van projecten en voor de middelen die nodig zijn om te sturen in het sociaal domein (incidentele formatie Voormekaar inzet aanjager/implementatiemanager Voormekaar). Ten aanzien van de WvGGZ is de software van Khonraad duurder geworden. Dat gaat om een lichte overschrijding, waarvan de kosten nu nog niet bekend zijn.

Wij bieden onze inwoners de mogelijkheid tot een persoonsgebonden budget om maatschappelijke ondersteuning zelf in te kopen (Wmo - pgb).

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

De middelen die voor de post Pgb begroot waren, zijn naar beneden bijgesteld. In Berkelland gaan we zorgvuldig om met het inzetten van een Pgb, omdat het beheren van een Pgb ook wat van de inwoner vraagt. Er is sprake van een gestaag dalende lijn voor wat betreft de lasten. Daarom is er sprake van vrijval (€ 123.000).

Wij bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning indien zij niet op eigen kracht en/of met hulp van hun omgeving voldoende zelfredzaam zijn of kunnen participeren (Wmo - zorg in natura).

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

Voormekaar is verantwoordelijk voor de toewijzingen Wmo en Jeugd. In 2019 is gebleken dat de formatie van Voormekaar te krap is, deze wordt sinds de eerste helft van 2020 op sterkte gebracht. De Coronacrisis heeft grote invloed op de manier waarop ondersteuning is geleverd door aanbieders

en door Voormekaar-teams. Vanuit de regio is in goede afstemming met aanbieders invulling gegeven aan de opgave om ook in deze tijd de zorg te bieden die nodig is.

Tijd

De dienstverlening van Voormekaar en van de aanbieders die zorg vanuit de Wmo leveren, is door de Coronacrisis op een andere manier geleverd. Niet noodzakelijke zorg is soms uitgesteld, noodzakelijke zorg is op een andere manier vormgegeven. Dankzij versoepeling van de maatregelen wordt zorg en ondersteuning, met inachtneming van de voorzorgsmaatregelen, met terughoudendheid weer fysiek ingezet. Dat geldt ook voor de inzet van Voormekaar.

Geld

Er vindt een stijging van de lasten plaats van € 421.970 door een hoger gebruik van voorzieningen Wmo. Het gaat hier om open einderegelingen. De stijging heeft met name te maken met de gevolgen van de invoering van het abonnementstarief. Dit zien we terug in voorzieningen als huishoudelijke hulp en individuele begeleiding en ook bij voorzieningen als rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen.

Tariefstijgingen

Door tariefstijgingen in verband met een gewijzigde CAO is er een stijging van de lasten van € 280.000. Het gaat hier om de activiteiten Huishoudelijke hulp (€ 100.000) en Begeleiding Individueel (€ 180.000).

ZOOV

Bij ZOOV is er sprake van een stijging van € 96.000. Het gaat hier om een tariefstijging doordat de indexering hoger is dan gebruikelijk. Daarnaast neemt het gebruik van deze vervoersvoorziening toe.

Vrijval HHT

Bij Huishoudelijke Hulp Voucherregeling is er sprake van vrijval van € 184.650. De voucherregeling is nu alleen toegankelijk voor mantelzorgers, daardoor neemt het gebruik af.

Bovenstaande effecten zijn structureel en ook meegenomen in de Perspectiefnota.

De invloed van de Coronacrisis op de ingezette zorg wordt regionaal en lokaal gemonitord. Ook is een regionale regeling opgesteld om zorgaanbieders tegemoet te komen (zie voor meer informatie www.sociaaldomeinachterhoek.nl). Meerkosten worden door het Rijk vergoed en hebben in die zin geen invloed op deze bestuursrapportage. Wel verwachten we dat er mogelijk een verhoging in het gebruik van voorzieningen Wmo komt, nu hulp weer meer kan worden opgestart. Daarnaast is in de maanden april en mei geen eigen bijdrage door het CAK geïnd (€ 60.000).

Speerpunt

De jeugd ontwikkelt zich positief.

Wat gaan we daarvoor doen?

We organiseren algemene voorzieningen en preventieve activiteiten voor jeugd en/of hun ouders/verzorgers.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

Kwaliteit

Yunio (Jeugdgezondheidszorg 0-4) ging door met de consulten waarbij gevaccineerd wordt, want dat rekende zij tot niet-uitstelbare zorg. Ook de consulten voor kinderen waar zorgen over zijn, al dan niet in aangepaste vorm via telefonisch consult of beeldbellen. De overige consulten zijn tijdelijk opgeschort of anders vormgegeven, meestal telefonisch of met beeldbellen. Nu de maatregelen inmiddels weer wat versoepeld zijn, haalt Yunio de opgeschorte consulten in. De inzet van vrijwilligers bij Home Start- en Inhuis Steungezinnen was ook tijdelijk opgeschort.

Tijd

Geld

In Achterhoeks verband zijn 2 samenwerkingsvormen tot stand gekomen waarvoor de jaarlijkse kosten € 23.000 bedragen. Het gaat om de coördinatie van Integrale Vroeg Hulp en de Expertisetafel Jeugd.

Wij bieden de ouders/verzorgers de mogelijkheid tot een persoonsgebonden budget om jeugdhulp en ondersteuning zelf in te kopen (Jeugdwet - pgb).

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

De middelen die voor de post Pgb begroot waren, zijn naar beneden bijgesteld. In Berkelland gaan we zorgvuldig om met het inzetten van een Pgb, waardoor er sprake is van een gestaag dalende lijn voor wat betreft de lasten. Daarom is er sprake van vrijval (€ 92.000).

Wij bieden onze jonge inwoners en/of hun ouders/verzorgers jeugdhulp en ondersteuning (Jeugdwet - zorg in natura).

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Op basis van 2019 en de eerste maanden van 2020 valt er voor 2020 een overschrijding te verwachten van € 1.170.000. Dit is een combinatie van een indexering van de subsidie aan Veilig Thuis NOG (€ 2.000); verhoging van de tarieven ZIN (€ 290.000); verhoging inzet Zorg In Natura (€ 830.000) en meer maatregelen Gecertificeerde Instellingen (€ 48.000).

Er is sprake van een toename van het aantal en de duur van maatregelen die worden uitgevoerd door Gecertificeerde instellingen. Dit is in de gehele Achterhoek het geval. Verschillende factoren zijn daarop van invloed (aangescherpte Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, een betere samenwerking tussen Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen, Voormekaar en de beschikbaarheid van passende jeugdhulp). Daarnaast is de toename van de lasten te verklaren door een toename van het aantal cliënten met ambulante jeugdhulp. Ook op het gebied van GGz, dyslexie en LVB (licht verstandelijke beperking) stijgen de lasten.

Al snel na ingang van de Coronamaatregelen is op Achterhoeks niveau een regeling getroffen voor zorgaanbieders met omzetverlies a.g.v. deze maatregelen. Voor de continuïteit van zorg op korte en langere termijn. Eventuele meerkosten worden door het Rijk vergoed.

Speerpunt

Iedereen doet mee in Berkelland.

Wat gaan we daarvoor doen?

We bieden ruimte aan inwoners en professionals om in te zetten op innovatieve oplossingen voor een gezonde leefstijl. Voorbeeldinitiatieven van buurten, scholen en verenigingen krijgen extra aandacht.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We geven samen invulling aan de Lokaal Inclusie Agenda.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

 Kwaliteit

 Tijd

Geld

Vanuit de algemene middelen is een bedrag van € 150.000 overgeheveld naar het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft'. Dit betreft een technische wijziging die budgetneutraal is, omdat dit al ging om middelen die structureel beschikbaar zijn voor de Lokale Inclusie Agenda.

Wij verbeteren de toegang tot onze regelingen die zich richten op meedoen aan de samenleving, vroegsignalering van schulden en schuldhelpverlening.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren, Gerjan Teselink

Kwaliteit

Tijd

Geld

Speerpunt

Nieuwkomers burgeren in.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit

Door de Coronacrisis moesten activiteiten omgezet worden (beeldbellen, onderwijs op afstand, enzovoort). Dit geldt voor de maatschappelijke begeleiding, inloopspreekuur en de trainingen. Vestiging in de gemeente werd tijdelijk uitgesteld en wordt nu op 1,5 meter afstand uitgevoerd.

Tijd

Door de Coronacrisis werden activiteiten uitgesteld en later aangepast ingehaald. Door het uitstel van de nieuwe inburgeringswet tot 1 juli 2021 moesten voorbereidende activiteiten ook worden opgeschoven.

Geld

De uitgaven lopen wat achter op de begroting. Dat heeft de volgende oorzaken:

- Door de Coronacrisis zijn een aantal activiteiten vertraagd. We verwachten in de tweede helft van 2020 en de eerste helft van 2021 een inhaalslag.

- De daadwerkelijke taakstelling van het aantal personen is lager (36) dan begroot (50).

- Door uitstel van de wet worden er minder kosten gemaakt voor de voorbereiding van deze wet.

Binnen deze activiteit is € 30.000 begroot voor kamerverhuur. Hier tegenover staan middelen voor huuropbrengsten. Deze wordt echter niet meer door de gemeente gefinancierd. Daarom worden deze kosten uit de begroting verwijderd, dit is een budgetneutrale wijziging.

Speerpunt

Voldoende en krachtige vrijwilligers en mantelzorgers die worden gesteund waar het nodig is.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij realiseren een steunpunt voor mantelzorgers waar informatie, advies en ondersteuning samen komen.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wij realiseren een vrijwilligerspunt Berkelland waar vraag en aanbod elkaar bereiken.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Wat mag het kosten?

De wijziging in budgetten ten opzichte van de primitieve begroting is het gevolg van het overhevelen van de budgetten voor projecten bij de jaarrekening 2019. Uitzondering zijn het verlagen van het budget bij algemene voorzieningen en de stijging bij de loonkosten. Het verlagen van het budget bij de algemene voorzieningen is het gevolg van het dekingsplan bij de begroting 2020. De stijging van de loonkosten is het gevolg van de toename van het personeel bij de Voormekaar teams.

Exploitatie Bedragen x €1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
040.010 Maatschappelijke ondersteuning	-5.486	-5.454	-9.733	-10.818	-10.291	-10.375	-851	-11.225	-4.752
040.020 PGB	-1.293	-981	-388	-318	-410	-410	92	-318	0
040.025 PGB WMO en Begeleiding	-5.177	-7.117	-679	-478	-590	-590	123	-467	-502
040.030 Jeugd	-8.670	-8.589	-8.511	-10.842	-9.286	-9.527	-1.193	-10.720	-4.919
040.040 Algemene voorzieningen	-2.095	-2.762	-1.949	-2.024	-2.262	-1.830	-150	-1.980	-1.224
040.050 Inburgering	-111	-225	-1.556	-218	-415	-540	0	-540	-81
040.060 Loonkosten	0	0	-3.811	0	0	0	0	0	0
040.070 Stimuleren nieuwe vormen van zorg	0	0	0	-522	-875	-523	-1.135	-1.658	-322
040.500 Loonkosten programma Zorg voor wie dat nodig heeft	0	0	0	-3.570	-3.789	-4.251	0	-4.251	-1.894
040.700 Rente en afschrijving programma Zorg voor wie dat nodig heeft	0	0	0	-4	-3	-3	0	-3	-2
040.900 Taakstelling sociaal domein	0	0	0	0	791	791	0	791	0
Totaal Lasten	-22.832	-25.127	-26.626	-28.794	-27.130	-27.258	-3.114	-30.371	-13.696
Baten									
040.010 Maatschappelijke ondersteuning	-4	665	651	484	120	445	-60	385	176
040.030 Jeugd	0	0	123	62	0	0	0	0	0
040.040 Algemene voorzieningen	9	8	10	11	2	2	0	2	3
040.050 Inburgering	77	115	33	-1	30	0	0	0	1
040.070 Stimuleren nieuwe vormen van zorg	0	0	0	46	0	110	0	110	0
Totaal Baten	82	788	818	602	152	557	-60	497	180
Resultaat	-22.750	-24.339	-25.809	-28.192	-26.978	-26.701	-3.174	-29.875	-13.515

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- Visienota 'Meedoen naar vermogen'
- Beleidskader Participatiewet 2014
- Koersdocument Doorontwikkeling Voormekaar 2016

- Beleidskader volksgezondheid 2017-2020 'Positieve gezondheid en preventie' 2017
- Regiovisie Opvang en Bescherming in de Achterhoek 2018
- Beleidskader Samen Denken Samen Doen 2018
- Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2018-2020

WERKEN EN ONDERNEMEN IN EEN STERKE REGIO

Een warm welkom voor werk

Wat speelt er?

- In Berkelland is het goed werken en ondernemen. Dat is echter geen vanzelfsprekendheid en vraagt permanente aandacht. Zo maakt de nieuwe N18 het nog aantrekkelijker om te ondernemen en te werken in Berkelland.
- Regionaal slaat de Achterhoek de handen ineen om zijn aantrekkelijkheid voor ondernemers en potentiële werknemers te vergroten. De Achterhoek profileert zich als smarthub Achterhoek (www.smarthub.nl) met kansen voor de Achterhoekse smart industry. Dit biedt niet alleen kansen voor de (hightech) maakindustrie, maar ook voor sectoren als agro/food, zorg en vrijetijdseconomie.
- De economische vooruitzichten zijn nog steeds goed. In verschillende sectoren is de vraag naar goedgeschoolde medewerkers zo groot dat het soms niet meer lukt om vacatures te vervullen. Toch staan er ook nog mensen aan de zijlijn zonder werk. Dat maakt extra inzet en creatief samenwerken van alle betrokken partijen noodzakelijk. De juiste mensen op de juiste plek en werk voor iedereen! Ook voor mensen die hierbij een extra steuntje nodig hebben.

Speerpunt

Promotie van Berkelland (en de Achterhoek).

Wat gaan we daarvoor doen?

Plan maken en uitvoeren waarbij duidelijk is wat de strategie is, hoe promotie effectief kan worden ingezet en welke doelgroepen we daarmee bereiken.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Speerpunt

Goed vestigingsklimaat voor ondernemers.

Wat gaan we daarvoor doen?

We creëren voldoende fysieke ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe of bestaande ondernemers.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We denken snel en actief mee met ondernemers. (We leggen de rode loper uit.)

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

We zijn echt een partner van de ondernemer en denken snel en (pro)actief met de ondernemer mee. Dit doen we bij vragen omtrent vestiging, uitbreiding, vergunningen maar ook om "over de schouder" mee te kijken met plannen. Daarnaast ook afstemming met en hulp aan startende en (door)groeierende ondernemers.

Vanaf afgelopen medio maart zeer veel ondernemers geadviseerd inzake de steunmaatregelen aangaande de Coronacrisis. Dit bij zowel de regelingen en samenwerking met de ROZ- groep, maar ook nu bij de versoepelingen en verlengingen van regelingen.

Tijd**Geld****We voeren de nieuwe economische agenda 2020-2024 uit.**

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

De Economische Agenda 2020 - 2024 is gereed. Op dit moment worden de doelstellingen/activiteiten uit de Economische agenda gekoppeld aan en uitgezet in projecten. Dit in samenspraak met het Platform Berkelland en de daaronder vallende projectgroepen.

Tijd

Doorlopend komende 4 jaren.

Geld**We willen een goede en veilige wegverbinding tussen bedrijventerrein 'De Laarberg' en de snelweg A1.**

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit**Tijd****Geld****We zetten in op meer samenwerking met Duitsland, om kansen voor ondernemers en inwoners te benutten.**

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit**Tijd****Geld****Speerpunt****Vitale winkelcentra.****Wat gaan we daarvoor doen?****Faciliteren van het ondernemersfonds.**

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Het jaar 2020 is een bijzonder jaar in verband met de Coronacrisis. Het GBT (college) heeft uitstel van belasting gegeven voor belastingen daardoor is de inkomensstroom ongewis. Normaal gesproken bekijken we het ondernemersfonds voor een heel jaar. Gezien de Coronacrisis bekijken we dit per kwartaal.

Tijd

De evaluatie wordt in de tweede helft van 2020 opgepakt, dit ook in verband met de Coronacrisis.

Geld

Zie ook kwaliteit. De inkomensstroom voor 2020 is een vraagteken. In goed overleg met de stichting ondernemersfonds wordt hier een oplossing voor gezocht.

Samen met inwoners, ondernemers en organisaties via zogenaamde task forces voor elke kern (en centrum), gaan we aan de slag met de revitalisering van de centra.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Borculo: Raadsvoorstel september.

Neede: Pilot Oudestraat wordt uitgevoerd.

Eibergen: Voorbereidingen laatste fase (IV). Uitvoering hiervan eind 2020/begin 2021.

Ruurlo: De eerste overleggen over centrum zijn opgestart.

Tijd

Geld

We blijven inzetten op compacte centra waarin het fijn verblijven is, onder andere door het creëren van groen/blauwe parels (zie ook programma 'Fijn leven').

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Groen/blauwe parels zijn onderdeel van het project. Compacte centra zijn altijd het uitgangspunt bij de projecten.

Tijd

Geld

We sluiten aan op 'natuurlijke' momenten van verandering.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

We sluiten daar aan waar maar enigszins mogelijk aan bij 'natuurlijke' momenten. De afgelopen 3 maanden met name op hulp en advisering tijdens de Coronacrisis. Dit zal ook nog de komende maanden doorlopen.

Daarnaast blijven we (pro)actief ondernemers helpen. Denk hierbij aan ondernemer met bijvoorbeeld de wens tot verhuizen naar nieuwe locatie. We maken hierbij gebruik van onze nieuwe Bedrijvenatlas en onder andere social media.

Tijd

Geld

We spelen in op ontwikkelingen en kansen die voorbijkomen, bijvoorbeeld Museum More en de ontwikkeling van de Hambroekplas, en maken waar mogelijk verbindingen met de centra.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Tijd

Geld

Speerpunt

Iedereen doet mee met werk, betaald of onbetaald.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samen met SDOA en onderwijs laten we het aanbod van werkzoekenden beter aansluiten op de vraag.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Door de Coronacrisis zijn er jongeren die hun stage of BBL-plaats niet kunnen voortzetten, bijvoorbeeld binnen de horeca. Deze jongeren zijn door Werkgeversservicepunt Achterhoek en SDOA bemiddeld naar andere organisaties waar ze vergelijkbare werkzaamheden konden uitvoeren (bijvoorbeeld in een kantine van een zorginstelling). Het Werkgeversservicepunt Achterhoek is creatief in haar oplossingen om jongeren toch aan het werk te helpen en/of te houden.

In de regio Achterhoek worden in samenwerking tussen het bedrijfsleven, onderwijs (MBO, PRO, VSO), RMC, UWV, uitvoeringsorganisaties en gemeenten jongeren begeleid naar betaald werk. Deze samenwerking heeft geresulteerd in verschillende acties die zijn vastgelegd in het actieplan Achterhoekse jongeren en zijn halverwege 2019 gestart. Zo werkt het Graafschap College Loopbaanplein samen met een jobcoach vanuit SDOA en Laborijn om de studenten te ondersteunen tijdens stage en de stap naar werk te maken. Het gaat hierbij om jongeren met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. SDOA heeft samen met het Graafschap college het project 'Jij doet! Aan de slag met je toekomst!' opgestart. Dit project richt zich op jongeren tussen de 18 en 28 jaar, die door de SDOA zijn geselecteerd op basis van de afstand tot de arbeidsmarkt en/of het onderwijs. Binnen het project wordt geïnvesteerd in persoonlijkheidsontwikkeling, het ontdoen van blokkades, het oriënteren op toekomstige mogelijkheden en het maken van de keuzes die leiden tot het wenselijke perspectief. Er worden op maat trajecten ingezet, zoals wandelcoaching, een workshop communicatie of het leren van de Nederlandse taal.

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de Coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de Coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de Coronacrisis op te vangen. Voor onze gemeente zijn bij ROZ 681 aanvragen ingediend voor een inkomensaanvulling en 71 aanvragen voor een krediet.

Tijd

Geld

Wij zien een derving van de detacheringsofbrengsten als gevolg van de Coronacrisis. Gedetacheerde medewerkers met verkoudheidsklachten zijn uitgesloten van werkzaamheden en medewerkers met een verhoogd risico krijgen buitengewoon verlof. Sommige inleners hebben noodgedwongen (tijdelijk) onderdelen van het productieproces beëindigd of het bedrijf of de organisatie geheel gesloten. Dit betekent dat de gedetacheerden op economische gronden hun werkzaamheden binnen deze organisatie (tijdelijk) niet kunnen voortzetten. Een ander direct gevolg is dat de bestandsdaling onder druk is komen te staan. Ondanks dat de huidige uitstroomcijfers tot en met april nog geen aanleiding geven om de doelstelling voor 2% bij te stellen houden wij in deze bestuursrapportage wel rekening met dit negatief effect. Deze twee ontwikkelingen leidt in deze bestuursrapportage tot een negatieve bijstelling ter hoogte van € 374.000. Samen met SDOA blijven wij ons echter inzetten om het bestand maximaal te laten dalen.

De structurele middelen voor deelname aan het Jeugdfonds sport en cultuur worden overgeheveld naar dit programma. Dit maakt dat activiteiten rondom het onderwerp armoede gebundeld zijn. Dit is een budgetneutrale wijziging.

Voor de doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt zorgen we voor een doorgaande ontwikkellijn, waarin zij integraal ondersteund worden.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

In de bestuursopdracht 'Samen aan het stuur' vormt 'Simpel Switchen in de Participatieketen' het uitgangspunt van de dienstverlening. Dit maakt dat de SDOA voor de doelgroepen die zij bedient een eenduidige financieringsstructuur wil opzetten voor werkgevers. 'Simpel Switchen' beoogt overgangen in de participatieketen te versoepelen. Daarbij kan het gaan om inkomensonzekerheid bij het

aanvaarden van werk, of overgangen tussen dagbesteding, beschut werk, de banenafpraak en regulier werk. Op 1 juli is de gemeenteraad geïnformeerd over de stand van zaken.

Tijd

Besluitvorming over het totale inrichtingsplan vindt volgens de aangepaste planning plaats in de gemeenteraad van februari 2021. Dit betekent dat de implementatiefase start vanaf maart 2021. In de brief van 26 juni 2020 is de gemeenteraad geïnformeerd over de gewijzigde planning Samen aan het stuur.

Geld

Voortdurend koppelen van werkgevers aan werkzoekenden (werkgeversbenadering)

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Binnen het Werkgeversservicepunt Achterhoek kennen we een vraag- en een aanbodgerichte benadering. De accountmanagers zoeken naar 'allianties' met het bedrijfsleven, omwille van een gemeenschappelijk voordeel; het vervullen van capaciteitsvragen door werkzoekenden uit onze bestanden. Zo wordt enerzijds voorzien in de capaciteitsvragen die werkgevers hebben en anderzijds vinden we de baanopeningen voor onze doelgroepen. Om die discrepantie te slechten worden vaak technieken als 'functiecreatie door functiedifferentiatie' en 'jobcarving' toegepast en worden samen met werkgevers arbeidsmarkt-toeleidende trajecten bedacht. Vaak zijn hier ook de ROC's bij betrokken. Het doel is dat onze werkzoekenden zo snel mogelijk naar betaald werk gaan. Soms is het daarvoor nodig om eerst te starten in deeltijd en/of op onbetaalde basis (werkervaringsplekken of proefplaatsingen) om de kloof naar loonvormende arbeid te dichten. Specifiek voor de inwoners van de gemeente Berkelland zijn in de eerste 6 maanden van 2020, 117 plaatsingen gerealiseerd. Dit geldt voor alle doelgroepen, dus ook de doelgroep van het UWV. In de afgelopen maanden is daarnaast, vanwege de Coronacrisis, door het Werkgeversservicepunt Achterhoek extra geïnvesteerd in de contacten met werkgevers om hen ook te helpen met de noodmaatregelen van het Rijk.

Tijd

Geld

We gaan meer inzetten op 'social return': beter gebruik maken van de mogelijkheden om bij aanbestedingen bedrijven en organisaties een sociale bijdrage te laten leveren.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Binnen het Werkgeversservicepunt Achterhoek is een coördinator SROI aangetrokken die een initiërende rol vervult in de realisatie van een regionaal SROI-beleid en aanspreekpunt is voor werkgevers en gemeenten omtrent dit onderwerp. In het voortraject van aanbestedingen (en bij het concrete plan van aanpak) adviseert deze coördinator over mogelijkheden voor SROI richting gemeenten en werkgevers. De bemiddeling van werkzoekenden in het kader van zo'n plan van aanpak van aanbieders met een SROI-verplichting en de daadwerkelijke realisering van plaatsingen, is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de SDOA en het WSPA.

De gemeenten in de Achterhoek hebben zich aangesloten bij Convenant Uniformering Sociale Return Oost Nederland. Door het ondertekenen van dit convenant conformeren de gemeenten zich aan een eenduidige werkwijze voor toepassing van Social return bij inkoop- en aanbestedingstrajecten. Door meer regionaal samen te werken komt de gemeente Berkelland tot een betere invulling van geboden leerwerk- en arbeidsplaatsen. Door een eenduidige werkwijze van monitoring kunnen prestaties en rapportages beter vergeleken worden en krijgen we meer inzicht om methodieken te verbeteren en toe te passen. Kennis en ervaring samenbrengen en delen leidt tot meer kwaliteit en efficiëntie.

Tijd

Geld

We maken duurzame verbindingen met ondernemers en organisaties gericht op de inzet van kwetsbare medewerkers onder de Participatiewet.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Medewerkers nieuw Beschut Werk worden op een zo regulier mogelijke werksetting geplaatst. De klantmanager van de SDOA en de accountmanagers van het Werkgeversservicepunt werken nauw samen met de geïndiceerde persoon om dit te bewerkstelligen. Wanneer de geïndiceerde ondersteuning ontvangt, dan wordt ook het zorgnetwerk nauw betrokken. Er wordt gekeken naar passende werkplekken en werkzaamheden.

Ook voor gedetacheerde Wsw'ers heeft het Werkgeversservicepunt een intensieve samenwerking met sociale ondernemingen. Wsw-medewerkers die niet (meer) gedetacheerd kunnen worden, worden zo lokaal mogelijk geplaatst. Werkgevers en ondernemers binnen de gemeente Berkelland zetten zich in om sociaal te ondernemen. Het Werkgeversservicepunt probeert dan ook nog meer werkgevers te motiveren om mee te werken aan de inclusieve arbeidsmarkt, vanuit de gedachte dat er voor iedereen een passende werkplek is te vinden. De gemeente Berkelland biedt ondernemers die zich inzetten voor deze specifieke doelgroep reeds een vergoeding in de begeleidingskosten.

Tijd

Geld

Door het afnemen van het aantal SW-medewerkers neemt de ondersteuning aan deze groep medewerkers af. Voor 2020 kunnen de begrote lasten met € 90.000 neerwaarts worden bijgesteld. In de perspectiefnota 2021 is een besparing opgenomen van € 120.000.

Speerpunt

Goed onderwijs dat aansluit op de lokale en regionale arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bewaken dat er een goed onderwijs is dat aansluit op lokale en regionale arbeidsmarkt.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Tijd

Geld

Promoten van technische beroepen.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Jaarlijkse Techniekdag (Achterhoek) dit jaar in Berkelland. Oorspronkelijk zou deze plaatsvinden in maart, maar vanwege de Coronacrisis verplaatst naar zaterdag 3 oktober 2020.

Samenwerking vanuit (subsidie)regeling 'Sterk Techniekonderwijs' wordt nu opgepakt. Betreft samenwerking tussen VO, bedrijfsleven, maar ook samen met PO (en wellicht ook rol voor het Technieklokaal).

Tijd

Geld

Speerpunt

Vrijetijdsaanbod het hele jaar door.

Wat gaan we daarvoor doen?

We ondersteunen (lokale en regionale) projecten onder andere voor productontwikkeling op het gebied van verblijfs- en dagrecreatie.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Wat mag het kosten?

De wijzigingen ten opzichte van de primitieve begroting zijn voor een deel het gevolg van het dekkingplan bij de begroting 2020. Daarnaast is de begroting aangepast naar aanleiding van de bestuursrapportage van de Sociale Dienst Oost Achterhoek. En zijn in de begroting de inkomsten en uitgaven in verband met de Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers (TOZO) opgenomen.

De transformatie Oudestraat zal dit jaar nog niet afgerond worden. De geraamde kapitaallasten kunnen daarmee voor dit jaar vervallen. Het doorschuiven heeft geen financieel effect doordat de geraamde reserve binnen het programma ook niet onttrokken wordt.

De afwaardering van het schoolgebouw Sterrenpalet in Eibergen leidt tot € 155.000 extra lasten binnen dit programma. Deze worden gedekt door een onttrekking aan de reserve en wordt verantwoord op het programma financiën.

Exploitatie Bedragen x € 1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
050.010 Onderzoek en ontwikkeling duurz. en innovatieve bedr.terr.	-555	-155	-503	-444	-390	-390	0	-390	-7
050.020 Samenwerken met Duitsland	0	0	0	0	-12	-12	0	-12	-10
050.026 Stimuleren ontwikkelingen bedrijven	0	0	-60	-52	-50	-50	0	-50	-9
050.028 Stimuleren maakindustrie	0	0	0	0	-20	-5	0	-5	-2
050.029 stimuleren onderzoek/ontwikkeling duurzame bedrijven	-69	-40	0	0	0	0	0	0	0
050.030 Ondernemersfonds	0	0	-174	-198	-185	-185	0	-185	-60
050.035 Compact centra (groen/blauwe parels)	-47	-92	-28	-44	-21	-21	0	-21	-31
050.040 Participatie en werkgeversbenadering	-10.949	-14.530	-13.479	-14.491	-15.929	-21.880	-380	-22.260	-14.682
050.050 Verbindingen ondernemers voor participatiewet	-8.916	-9.118	-726	-637	-968	-1.702	90	-1.612	-735
050.060 Onderwijs en arbeidsmarkt	-61	-11	-11	-9	-11	-11	0	-11	0
050.070 Vrije tijdseconomie	-162	-902	-383	-478	-249	-224	0	-224	-181
050.120 Effectief inzetten promotie	0	0	0	-28	-35	-35	0	-35	-6
050.130 Revitalisering Centra	0	0	0	0	-1.000	-1.000	0	-1.000	0
050.500 Loonkosten programma Werken en ondernemen in de regio	0	0	-7.776	-7.916	-7.265	-7.265	0	-7.265	-3.740
050.700 Rente en afschrijving programma Werken en ondernemen in de regio	0	0	-1.598	-1.462	-1.410	-1.410	43	-1.367	-739
Totaal Lasten	-20.760	-24.848	-24.738	-25.759	-27.545	-34.191	-248	-34.438	-20.203
Baten									
050.010 Onderzoek en ontwikkeling duurz. en innovatieve bedr.terr.	655	471	176	438	501	501	0	501	24
050.029 stimuleren onderzoek/ontwikkeling duurzame bedrijven	0	11	0	0	0	0	0	0	0
050.030 Ondernemersfonds	0	0	164	161	170	170	0	170	192
050.035 Compact centra (groen/blauwe parels)	56	60	59	60	54	54	0	54	46
050.040 Participatie en werkgeversbenadering	7.699	8.332	8.616	8.030	8.560	15.275	0	15.275	15.394
050.050 Verbindingen ondernemers voor participatiewet	30	1.413	1.916	1.471	1.527	1.527	0	1.527	1.216

050.060 Onderwijs en arbeidsmarkt	0	0	0	0	0	0	0	0	0
050.070 Vrije tijdseconomie	0	234	190	271	2	2	0	2	72
050.500 Loonkosten programma Werken en ondernemen in de regio	0	0	0	233	0	0	0	0	-41
Totaal Baten	8.439	10.522	11.122	10.663	10.814	17.530	0	17.530	16.903
Resultaat	-12.322	-14.326	-13.616	-15.095	-16.731	-16.661	-248	-16.909	-3.300

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- Economische agenda 2020 - 2024

ACTIEF MET DUURZAAMHEID EN ENERGIE

Alle hens aan dek!

Wat speelt er?

- Om de doelstelling 'Berkelland energieneutraal' in 2030 te halen, moeten er nog veel (extra) stappen worden gezet. Ook op het gebied van duurzaamheid: de manier waarop we in de toekomst willen wonen, leven en werken met zorg voor onze aarde. Dit betekent voor ons als gemeente een actievere rol; nog meer aanjagen en stimuleren dat inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties investeren in duurzaamheid en energie.
- We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen met de energietransitie (voorkomen 'energiearmoede').
- We vragen veel van inwoners en ondernemers als het gaat om duurzaamheid en energietransitie. Als gemeente moeten we daarin het goede voorbeeld geven.
- We worden bij deze opgave geholpen door de afspraken die gemaakt zijn (en nog worden gemaakt) in het kader van het Nationaal Klimaat Akkoord en de Regionale Energie-Strategie.
- We hebben tot 2050 om onze woningvoorraad te verduurzamen. Voor het aardgasvrij maken van wijken moeten we in 2021 een transitievisie met tijdspad vastleggen. Zo weten inwoners wanneer ze aan de beurt komen.
- Mei 2019 heeft de gemeenteraad een nieuw Energie Uitvoeringsprogramma (EUP) 2019-2022 vastgesteld.

Speerpunt

40% energieneutraal in 2022 en in de kopgroep van de Achterhoek.

Wat gaan we daarvoor doen?

We bedenken oplossingen voor de door het bedrijfsleven ervaren drempels voor de energietransitie.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

De grootste drempel om te verduurzamen blijkt een gebrek aan focus en prioriteit voor duurzaamheid, vooral bij de kleine ondernemers en detailhandel. Klanten, omzet, drukte, de energierekening krijgt weinig aandacht. Inzetten op bewustwording en het beschikbaar stellen van (nog meer) informatie is niet de oplossing gebleken. We moeten letterlijk met de ondernemer aan tafel. Overigens zijn de DOE-scans soms ook een aanleiding om onze aanpak bij te stellen.

Tijd

Geld

We bieden DOE scans aan voor het MKB.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Tijd

We hebben een kwartaal vertraging door de Coronacrisis. In september pakken we het weer op.

Geld

We blijven meedoen met en versterken de dienstverlening van het Achterhoekse energieloket.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Tijd

 Geld

We controleren met steekproeven de getroffen maatregelen.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

We kunnen in verband met de Coronamaatregelen niet bij mensen in huis controleren. Wellicht dat dat nog de tweede helft van 2020 lukt.

 Geld

We doen mee met de Achterhoekse pilot gebouwgebonden financiering.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

In de nieuwe SVn Toekomstbestendig Wonen Lening is een maatwerklening opgenomen die speciaal bedoeld is voor inwoners met een kleine beurs.

Verder lopen er een paar regiodeal-projecten voor inwoners met een kleine beurs en 1 klimaatverbond-project.

 Tijd

 Geld

We doen mee met het project 'Zonnige bedrijven in de Achterhoek'.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

De eerste ronde is succesvol afgerond. We moeten afhaken bij de volgende ronden vanwege de netcongestie op het middenspanningsnet in Berkelland.

 Tijd

 Geld

We doen onderzoek naar een subsidieregeling asbestdakbeschot en dakisolatie.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We faciliteren Energie-initiatieven op basis van de beleidsuitgangspunten RODE (Ruimtelijke Ordening en Duurzame energie).

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

Op 26 mei 2020 heeft de gemeenteraad het beleid aangepast naar aanleiding van de eerste evaluatie van het RODE-beleidskader. Het aantal hectare zonneparken is gemaximeerd op 140 hectare, er wordt een bijdrage in een gebiedsfonds verplicht gesteld en er is een streven om minimaal 50 % lokale eigendom te realiseren toegevoegd.

Er zijn veel initiatieven onderweg, ondanks de belemmeringen die de netcongestie (Liander) met zich meebrengt.

De begeleiding van die initiatieven kost veel tijd en legt een forse claim op de beschikbare menskracht.

 Tijd

 Geld

We gaan door met 'Achterhoek Bespaart' en de SVn duurzaamheidslening.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

Al onze SVn leningen zijn getransformeerd naar de 'Toekomstbestendig Woning Lening, vastgesteld in de gemeenteraad van 26 mei 2020.

 Tijd

 Geld

We gaan door met de subsidieregeling maatschappelijke initiatieven.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

Om ervoor te zorgen dat de stimuleringsregeling aantrekkelijker wordt voor maatschappelijke initiatiefnemers hebben we deze aangepast. De voorwaarde is vervallen dat het moet gaan om een gezamenlijk initiatief.

Wij hebben u hierover geïnformeerd met onze brief van 15 april 2020.

 Tijd

 Geld

We monitoren de voortgang van onze energiedoelstelling.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

In de brief van 20 maart 2020 bent u geïnformeerd over de monitoring van het Energie-uitvoeringsprogramma t/m 2018. Voortaan krijgt u de monitoring aangeboden bij de jaarstukken.

 Geld

We promoten DOE-scans bij maatschappelijke organisaties.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

Het blijkt dat instellingen te weinig energie gebruiken voor de DOE-scan. In plaats daarvan gaan we in september kijken of de MKB-energy-check-up passender is.

 Tijd

 Geld

We stimuleren het gezamenlijk optrekken van bedrijven bij de energietransitie.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

Door de Coronacrisis zijn de activiteiten uitgesteld tot september.

 Tijd

Door de Coronacrisis zijn de acties uitgesteld tot september.

 Geld

We stimuleren technische innovaties.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

We wilden met de koplopers van de DOE-scans in gesprek. In verband met de Coronacrisis is dat nog niet gelukt. Gesprekken volgen tweede helft van 2020.

 Geld

We werken met andere overheden aan de regionale energiestrategie (RES).

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

De concept -RES Achterhoek is vastgesteld. Door de Coronacrisis is het niet gelukt om het concept met participatie van betrokkenen en gemeenteraden tot stand te brengen. Dat moet wél gebeuren bij de voorbereiding van de RES 1.0. Dat proces start na de zomer.

 Tijd

 Geld

We zorgen ervoor dat de Omgevingsdienst bedrijven controleert (EML-controles).

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

Controles op gebouwniveau zijn uitgesteld in verband met de Coronamaatregelen. Onzeker is of zelf wel in de tweede helft van 2020 kunnen plaatsvinden, mede gezien de beschikbare capaciteit.

 Geld

We zorgen voor communicatie en bewustwording.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

Per april 2020 is er een speciale webpagina ingericht met informatie en links over duurzaamheid en energie. Deze 'hangt' aan de gemeentelijke website en is te bereiken via de knop 'Berkelland energieneutraal'.

 Tijd

 Geld

Speerpunt

Van het aardgas af.

Wat gaan we daarvoor doen?

We inventariseren de huidige stand van zaken van het gasnet, de warmtevraag, het warmte-aanbod, de planningen van beheer en onderhoud.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We maken een plan van aanpak om te komen tot een transitievisie warmte.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Speerpunt

Gemeente als voorbeeld.

Wat gaan we daarvoor doen?

We doen een innovatief circulair/duurzaam aanbestedingstraject om van te leren.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We onderzoeken de mogelijkheden en behoefte aan laadpalen in de centrumgebieden.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We ontwikkelen een eigen gemeentelijk initiatief voor grootschalige en lokale energieopwek (Motie M19-08).

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
Het opleveren van de eerste bevindingen is vertraagd als gevolg van de Coronacrisis.
- ☐ **Geld**

We verduurzamen ons eigen vastgoed.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

- ☐ **Kwaliteit**
Het rapport biedt concrete handvatten voor de in de Perspectiefnota 2021 voorgestelde versnelde investeringen.
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Wij monitoren onze organisatie/bedrijfsvoering met de CO2 prestatieladder.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**

Geld

Wij voeren de reductiemaatregelen uit van de CO2 prestatieladder.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Voor de nieuw aan te schaffen voertuigen zijn de eisen zodanig aangepast dat ze moeten kunnen rijden op niet-fossiele brandstoffen (HVO 100). Gevolg is dat we op zoek moeten naar een oplossing voor de brandstofvoorziening. Liever bij een ondernemer dan een HVO-'diesel'-tank op de werf plaatsen.

Tijd

Geld

Wat mag het kosten?

De wijziging ten opzichte van de primitieve begroting is het gevolg van het overhevelen van het budget voor energieonderzoek bij gemeentelijke gebouwen bij de jaarrekening 2019.

Exploitatie Bedragen x € 1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
060.010 We stellen een nieuw EUP op	0	0	0	-421	-618	-665	0	-665	-124
060.040 Actief met duurzame energie	-23	-382	-88	-66	-1.341	-1.341	0	-1.341	-16
060.050 Transitiewarmte	0	0	0	0	-50	-50	0	-50	0
060.500 Loonkosten programma Actief met duurzaamheid en energie	0	0	-406	-295	-302	-302	0	-302	-151
060.700 Rente en afschrijving programma Actief met duurzaamheid en energie	0	0	-28	0	-10	-10	0	-10	0
Totaal Lasten	-23	-382	-523	-782	-2.321	-2.368	0	-2.368	-291
Baten									
060.010 We stellen een nieuw EUP op	0	0	0	16	0	0	0	0	0
060.040 Actief met duurzame energie	0	16	10	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	16	10	16	0	0	0	0	0
Resultaat	-23	-367	-513	-766	-2.321	-2.368	0	-2.368	-291

Beleidskaders die de raad heeft vastgesteld

- Energie Uitvoeringsprogramma 2019 - 2022
- RODE-beleidskader

SPORT IS MEER!

Een leven lang sporten en bewegen

Wat speelt er?

- Sport en bewegen zijn goed voor de gezondheid, voor sociale contacten, welzijn en persoonlijke ontwikkeling. Individueel of met een team, als deelnemer, toeschouwer of vrijwilliger, zowel georganiseerd als ongeorganiseerd, bij een accommodatie, gewoon op straat of in een park. Van jong tot oud beleven we er plezier aan. Sport en bewegen bevorderen eigen regie en creëren ontmoetingen. Daarom richten we ons op alle inwoners van Berkelland in alle leeftijdscategorieën, met speciale aandacht voor de mensen met een beperking, minima-gezinnen en mensen met een migratie achtergrond.
- We zien sport en bewegen als een krachtig middel om maatschappelijke doelen te bereiken en het is daarom van belang om aansluiting te hebben onder andere bij het lokale uitvoeringsprogramma 'Samen denken, Samen doen' en het regionale preventieprogramma en het nationale sportakkoord. Het regionale sportakkoord Achterhoek in Beweging 2020-2030 is onlangs getekend. Met de 8 samenwerkende gemeenten zetten we sport en bewegen centraal in de Achterhoek.
- In 2020 gaat de nieuwe uitvoeringsagenda van de Achterhoek in Beweging van start. We werken samen aan de thema's: 'Gezonde Jeugd' (leefstijl), Uniek Sporten (sporten met een beperking), Vitaal ouder worden, Open club/Vitale sportparken, Sportieve beroepsbevolking, Talentontwikkeling en Evenementen.
- We werken aan een lokaal sportakkoord voor Berkelland. Hierin gaan we accenten leggen die voor Berkelland belangrijk zijn. De toekomstbestendigheid van ons verenigingsleven geldt als belangrijkste speerpunt. Berkelland staat bekend om haar vitale verenigingsleven maar de omgeving van (sport) verenigingen is aan het veranderen. Demografische ontwikkelingen kunnen leiden tot minder leden, minder vrijwilligers en problemen met de betaalbaarheid van de sport. Het verenigingsleven komt voor nieuwe uitdagingen te staan en dat vraagt om meer zelfstandigheid en ondernemerschap. Sportverenigingen moeten op zoek naar nieuwe samenwerkingen en een innovatief sportaanbod.

Speerpunt

Een leven lang sport en bewegen voor iedereen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor volwassenen uit minima-gezinnen zijn er de regelingen gericht op meedoen waardoor zij kunnen sporten en bewegen.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We faciliteren 'Achterhoek in beweging'.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

 Tijd

Geld

Van de € 60.000 is € 5.000 bestemd voor de additionele taken van de Sportfederatie Berkelland voor het projectteam Achterhoek in Beweging; deze worden overgeheveld naar de activiteit 'We faciliteren de Sportfederatie Berkelland'.

De structurele middelen voor deelname aan het Jeugdfonds sport en cultuur worden overgeheveld naar het programma werken en ondernemen. Dit maakt dat activiteiten rondom het onderwerp armoede gebundeld zijn. Dit zijn budget-neutrale wijzigingen.

We zetten 11,7 fte combinatiefunctionarissen in (Brede Impuls) die verbindingen leggen tussen sport, cultuur en welzijn.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

De combinatiefunctionarissen hebben kans gezien om tijdens de Coronacrisis de jeugd zoveel mogelijk alternatieven te bieden om in beweging te komen en iets te doen met cultuur. Sport Federatie Berkelland, Muziek- en KunstWijs, de Bibliotheek Oost-Achterhoek en scholen hebben daaraan volop bijgedragen. Ook de Zomertoer, een zomerprogramma voor basisschoolleerlingen, is doorgegaan in aangepaste vorm. Daarbij is extra aandacht voor kinderen uit vluchtelinggezinnen en kinderen met een beperking.

In juli hebben wij de evaluatie en de effectmeting van de combinatiefunctionarissen afgerond. Op basis daarvan wordt een uitgangspuntennotitie gemaakt voor de aanbesteding van de volgende periode voor de inzet van contactfunctionarissen (vanaf medio 2021).

Tijd

Het tijdspad voor het lokale sportakkoord is als gevolg van de Coronacrisis iets anders geworden. Wij informeerden u hierover in de raadsbrief van 8 mei (Corona-update). Wij verwachten in het najaar (september/oktober) een lokaal sportakkoord te kunnen ondertekenen.

Geld

In de begroting is alleen het reguliere bedrag voor de combinatiefunctionarissen opgenomen. Wij zetten meer in dan de landelijke vergoeding. Dit extra gedeelte van € 124.000 dekken we uit de reserve nadelen decentralisaties.

Speerpunt

Toekomstbestendige verenigingen en sportinfrastructuur.

Wat gaan we daarvoor doen?

We beheren gemeentelijke (binnen) sportaccommodaties.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

De gevolgen van de Coronamaatregelen voor de exploitatie van de gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties zijn nog niet in beeld.

Tijd

Geld

We faciliteren de Sport Federatie Berkelland.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

De Sport Federatie Berkelland heeft tijdens de Coronacrisis als vraagbaak gefunctioneerd voor verenigingen. Ook hielden zij een oogje in het zeil over hoe verenigingen hun activiteiten weer oppakten.

Inmiddels is de Sport Federatie Berkelland gestart met het project clubkadercoach vanuit 'Samen denken, Samen doen'.

Tijd

Geld

€ 5.000 wordt overgeheveld van de activiteit 'We faciliteren Achterhoek in Beweging' voor de additionele taken van de Sport Federatie Berkelland voor het projectteam Achterhoek in Beweging.

We grijpen natuurlijke momenten aan om de gemeentelijke sportaccommodaties toekomstbestendig te maken.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Tijd

Geld

Besluit gemeenteraad 10 december:

- transformatiefonds
- eenmalige bijdrage (afgerond)

We ondersteunen de exploitatie van zwembaden en sportaccommodaties.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Ook voor zwembaden is het, vanwege de Coronamaatregelen, een zware tijd. De effecten op de exploitatie zijn op het moment van schrijven van deze bestuursrapportage nog niet duidelijk. De subsidieovereenkomsten van 't Timpke en De Meene lopen dit jaar af, evenals de afspraken over de instandhoudingsbijdrage voor het natuurbad Rekken. We moeten nieuwe afspraken maken of de huidige afspraken (tijdelijk) verlengen.

Tijd

Het haalbaarheidsonderzoek voor de binnensportaccommodaties Eibergen is gestart. We verwachten nog in 2020 met een plan te komen voor de binnensportaccommodaties Ruurlo.

Geld

De subsidie voor de zwembaden wordt geïndexeerd. De indexatie voor 2019 en 2020 is € 42.511. Deze indexering wordt gedekt vanuit de stelpost prijsstijgingen.

We subsidiëren jeugdleden van sportverenigingen.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wat mag het kosten?

Vergeleken met de primitieve begroting is het budget voor beheer gemeentelijke sportaccommodaties verhoogd. Dit is het gevolg van het verdelen van het centrale onderhoudsbudget naar de verschillende onderdelen in de begroting. Verder is budget voor de regeling incidentele bijdragen en de subsidieregeling transformatie van de sportverenigingen opgenomen in de begroting (€ 400.000) op basis van het raadsbesluit van 10 december 2019.

We hebben € 54.322,39 SPUK-compensatie (Regeling specifieke uitkering stimulering sport) ontvangen van het Rijk naar aanleiding van ons verzoek op basis van de begroting 2020. Het betreft compensatie van het rijk voor wegvallende BTW-inkomsten van de gemeente. De compensatie kunnen wij niet goed van tevoren ramen.

Exploitatie Bedragen x € 1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
070.010 Verbinding sport, cultuur en welzijn (Brede Impuls)	-236	-309	-388	-393	-232	-232	-124	-356	-354
070.020 Beheer gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties	-1.033	-971	-1.008	-640	-520	-689	0	-689	-413
070.030 Faciliteren Sport Federatie Berkelland	-79	-83	-90	-113	-80	-80	-5	-85	-134
070.040 Ondersteuning sportverenigingen	-967	-1.011	-1.022	-1.015	0	0	0	0	0
070.041 Zwembaden	0	0	0	0	-1.051	-1.051	-43	-1.094	-916
070.050 Subsidiëren jeugdleden sportverenigingen	-90	-188	-89	-91	-92	-92	0	-92	-87
070.070 Wij faciliteren Achterhoek in beweging	0	0	0	-18	-60	-60	11	-49	0
070.080 Toekomstbestendige sportverenigingen	0	0	0	0	0	-400	0	-400	-187
070.500 Loonkosten programma Sport is meer	0	0	-174	-225	-223	-223	0	-223	-111
070.700 Rente en afschrijving programma Sport is meer	0	0	-172	-138	-146	-146	0	-146	-74
Totaal Lasten	-2.404	-2.562	-2.943	-2.633	-2.404	-2.973	-161	-3.133	-2.277
Baten									
070.010 Verbinding sport, cultuur en welzijn (Brede Impuls)	0	0	0	15	0	0	0	0	0
070.020 Beheer gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties	262	253	495	229	214	214	54	268	77
070.030 Faciliteren Sport Federatie Berkelland	0	0	0	29	0	0	0	0	0
Totaal Baten	262	253	495	273	214	214	54	268	77
Resultaat	-2.143	-2.310	-2.448	-2.360	-2.190	-2.759	-106	-2.865	-2.200

Beleidskaders die de raad heeft vastgesteld

- Sportkader Achterhoek in beweging 2016-2019
- Uitvoeringsagenda Achterhoek in Beweging 2016-2019

CULTUUR IS VAN IEDEREEN

Cultuur beleef je in Berkelland

Wat speelt er?

- Cultuur is kunst, muziek, toneel, archeologie, monumenten, media, musea, beeldende kunst en (culturele)evenementen. Maar cultuur is ook hoe we met elkaar omgaan, wat we met elkaar beleven en hoe we naar dingen kijken.
- Alle inwoners van Berkelland hebben te maken met cultuur, als maker, toeschouwer, volger of deelnemer. Ze zorgen samen voor een groot aanbod aan culturele activiteiten.
- Om dit allemaal toekomstbestendig te maken moeten we (door)ontwikkelen. Er ontbreekt daarvoor een samenhangende visie. Zo'n visie willen we samen met alle betrokkenen maken. Dat moet ervoor zorgen dat we effectiever en duurzamer samen gaan werken aan gemeenschappelijke doelen; lokaal en regionaal.

Speerpunt

Een samenhangende cultuur- en erfgoedvisie met uitvoeringsprogramma.

Wat gaan we daarvoor doen?

We helpen culturele organisaties bij de (door)ontwikkeling naar toekomstbestendigheid.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Tijd

Geld

Bij raadsbesluit van 10 december 2019 is € 100.000 beschikbaar gesteld voor hulp bij de transformatie naar toekomstbestendigheid (vergelijk transformatiefonds sport). Het geld krijgt een bestemming op basis van het uitvoeringsprogramma van de cultuur- en erfgoedvisie. Dit gebeurt vanaf 2021.

We maken een cultuur- en erfgoedvisie met uitvoeringsprogramma.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Door de Coronamaatregelen waren we genooddaakt om een aangepaste aanpak te kiezen. Een aanpak die zoveel mogelijk recht doet aan de oorspronkelijke bedoeling: zoveel mogelijk participatie en inbreng van betrokkenen. Wij informeerden u hierover in onze brief van 8 mei 2020 (Corona-update). Ook het proces om te komen tot een kerkenvisie (als onderdeel van de cultuur- en erfgoedvisie) is anders ingericht. In plaats van fysieke bijeenkomsten zijn Skype-sessies gehouden.

Tijd

Geld

Voor het proces om te komen tot een cultuur- en erfgoedvisie, inclusief kerkenvisie, is door u € 25.000 beschikbaar gesteld. Voor het maken van de kerkenvisie hebben wij subsidie gevraagd bij de Rijksoverheid van € 50.000. Deze subsidie is in de decembercirculaire uitgekeerd. Dat betekent dat er nog € 35.000 lasten toegevoegd moeten worden aan deze activiteit; daartegenover staan dan € 50.000 opbrengsten.

We nemen deel aan het Cultuur- en Erfgoedpact.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

Kwaliteit

Tijd

 Geld

We ondersteunen de (vrijwilligers van de) dorpsböke.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We ondersteunen via subsidiëring diverse lokale culturele activiteiten en/of verbanden.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

In verband met de Coronamaatregelen kunnen diverse activiteiten geen doorgang vinden. Soms is daarvoor al wel een subsidie verstrekt. We moeten in de loop van dit jaar een standpunt innemen over hoe we hier mee omgaan.

 Tijd

 Geld

We subsidiëren de bibliotheek Oost-Achterhoek.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

Het beleidsplan van de bibliotheek Oost-Achterhoek 'Meer Waarde Boeken 2015-2019' is vervangen door het nieuwe beleidsplan 'Samen Vaardig 2020-2023'.

Het nieuwe beleidsplan kent 3 strategische lijnen:

- basisvaardigheden: naar een verbreed taalhuis;
- Jeugd en onderwijs: partner voor scholen en kinderen
- Fysieke en digitale bibliotheek: bruisende ontmoetingsplaatsen.

Ook de bibliotheek heeft te maken gehad met beperkende Coronamaatregelen. In hoeverre dit invloed heeft op de exploitatie moet nog blijken.

 Tijd

 Geld

De bibliotheek ontvangt volgens de beschikking in 2020 € 621.000. Dit is € 27.000 meer dan geraamd. De overschrijding wordt veroorzaakt door indexering. Dit bedrag wordt gedekt uit de algemene baten en lasten.

We subsidiëren de instandhouding van monumenten.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

Begin maart is de aftrap geweest van 'Een Nieuwe Tijd' (eerste ronde landelijk programma Erfgoed Deal). Een nieuwe tijd is een samenwerkingsprogramma van elf gemeenten uit de Achterhoek om een gezamenlijke strategie en visie te ontwikkelen voor de omgang met Wederopbouwijken in deze regio tijdens de huidige energietransitie. Dit gebeurt niet vanuit de traditionele monumentenzorg waarin behoud van architectuur en stedenbouw vooropstaat, maar vanuit de gedachte mensen te betrekken bij de (her)inrichting van hun eigen leefomgeving op basis van de verhalen en het tijdsbeeld van de Wederopbouwperiode.

 Tijd

 Geld

Berkelland is 'penvoerder' voor de deelnemende gemeenten. Dat wil zeggen dat Berkelland namens de andere gemeenten de subsidie heeft aangevraagd bij het programma Erfgoed Deal en ontvangen. Dat

geld wordt ook weer uitgegeven. Het gaat om € 230.000. Dit wordt via een specifieke uitkering binnen de algemene uitkering aan ons uitgekeerd.

We subsidiëren het Erfgoedcentrum Achterhoek-Liemers (ECAL).

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We subsidiëren musea.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

☐ **Kwaliteit**

Of en in hoeverre de Coronamaatregelen de musea in problemen hebben gebracht, is nog niet duidelijk.

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We zorgen voor cultuureducatie voor ieder kind in het basisonderwijs.

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

☐ **Kwaliteit**

De Stichting Muziek en KunstWijs is in Coronatijden voor ons een belangrijke partner gebleken voor de informatievoorziening aan culturele verenigingen en organisaties.

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

Wat mag het kosten?

Ten opzichte van de primitieve begroting is sprake van een toename van het budget voor de cultuur- en erfgoedvisie (inclusief kerkervisie). Daarnaast is eenmalig budget toegevoegd voor het toekomstbestendig maken van cultuurverenigingen (€ 100.000).

Voor het maken van de kerkervisie hebben wij bij de Rijksoverheid een subsidie gevraagd van € 50.000. Deze subsidie is in de decembercirculaire uitgekeerd. Dat betekent dat er nog € 35.000 lasten toegevoegd moeten worden aan deze activiteit; daartegenover staan dan € 50.000 opbrengsten.

Exploitatie Bedragen x € 1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
080.010 Vrijwilligers Dorpsboke	-35	-35	-35	-35	-35	-35	0	-35	-35
080.020 Subs div lokale culturele act	-596	-626	-515	-621	-516	-516	0	-516	-445
080.040 Bibliotheek Oost Achterhoek subs	-579	-580	-591	-610	-595	-595	-27	-622	-621
080.050 Gemeentelijke monumenten	-266	-342	-215	-202	-85	-85	-230	-315	-70
080.060 Erfgoedpact en -centrum	-230	-230	-230	-256	-256	-256	0	-256	-192
080.090 Cultuurnota met uitvoeringsprogramma	-14	-9	-15	-10	-32	-17	0	-17	-2
080.110 We maken een kerken- /cultuurvisie	0	0	0	0	0	-25	-35	-60	0
080.120 Toekomstbestendige cultuurverenigingen	0	0	0	0	0	-100	0	-100	0
080.500 Loonkosten programma Cultuur is voor iedereen	0	0	-173	-219	-219	-227	0	-227	-110
080.700 Rente en afschrijving programma Cultuur is voor iedereen	0	0	-14	-26	-8	-8	0	-8	0
Totaal Lasten	-1.720	-1.823	-1.788	-1.979	-1.748	-1.866	-292	-2.158	-1.474
Baten									
080.020 Subs div lokale culturele act	14	8	12	71	0	0	0	0	0
080.040 Bibliotheek Oost Achterhoek subs	5	0	0	11	5	5	0	5	6
080.050 Gemeentelijke monumenten	107	77	68	107	0	0	0	0	4
Totaal Baten	126	86	80	189	5	5	0	5	9
Resultaat	-1.594	-1.737	-1.708	-1.790	-1.743	-1.861	-292	-2.153	-1.465

Beleidskaders die de raad heeft vastgesteld

- Cultuurvisie
- Beleidsvisie bibliotheek

SAMEN VEILIG

Veilig zijn in Berkelland? Daar zorgen we samen voor!

Wat speelt er?

- Berkelland is een veilige gemeente om in te wonen (zie onder andere www.ad.nl/misdaadmeter). Dat willen we graag zo houden. Toch hebben onze inwoners te maken met gevoelens van onveiligheid en is er binnen onze gemeente sprake van criminaliteit en ondermijnende activiteiten.
- Ondermijnende activiteiten zijn activiteiten waarbij er sprake is van vermenging van de 'onderwereld' met de 'bovenwereld'. Voorbeelden daarvan zijn wietplantages op zolderkamers of in boerenschuren, 'mensenhandelaren' die mensen laten wonen in slechte woonsituaties en overlast gevende hangjongeren die inwoners of buurten intimideren zodat deze geen actie durven te ondernemen. Berkelland onderneemt nu al actie samen met onze inwoners en bedrijven, want ondermijnende criminaliteit raakt ons allemaal!
- Berkelland is een uitgestrekte plattelandsgemeente. Dat betekent dat de aanrijdtijden voor onze hulpdiensten altijd 'onder druk' staan. Tegenwoordig zijn er gelukkig veel mogelijkheden om een eventuele brand vroeg te ontdekken en zelf (preventieve) maatregelen te nemen. Zo kunnen we ook voorkomen dat een calamiteit op een persoonlijke ramp uitdraait.
- High impact crimes (HIC), zoals woning- en schuurinbraken en overvallen, hebben een grote impact op het slachtoffer, zijn directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de samenleving. We willen deze criminaliteit in zowel het buitengebied als de kernen verminderen.

Speerpunt

Een veilige woon- en leefomgeving voor alle inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

We bevorderen brandveilig wonen van niet-zelfredzamen. Daarnaast gaan we inwoners bewust maken over wat zij kunnen doen om (mogelijke) calamiteiten als gevolg van brand te voorkomen door snel en adequaat handelen.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

☒ **Kwaliteit**

☒ **Tijd**

☒ **Geld**

We maken een breed plan om problemen als gevolg van overmatig alcohol- en drugsgebruik van jeugd aan te pakken.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

☒ **Kwaliteit**

In verband met de Coronacrisis heeft dit enige tijd stilgelegen. Dit is inmiddels weer opgestart.

☒ **Tijd**

☒ **Geld**

We vragen inwoners naar hun onveiligheidsgevoel (bijvoorbeeld via het internetpanel) en ondernemen daarop gericht actie.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

☒ **Kwaliteit**

Er is wel een enquête uitgezet naar het veiligheidsgevoel in het buitengebied.

☒ **Tijd**

Geld

We zorgen voor passende en gerichte inzet samen met inwoners en andere betrokken partners (zoals politie, woningcorporaties, maatschappelijke instellingen, vastgoedeigenaren, uitzendbureaus en omgevingsdienst).

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit

Er zijn diverse overleggen om overlast situaties te voorkomen en te beperken.

Tijd

Geld

Speerpunt

Geen ruimte voor ‘ondermijning’.

Wat gaan we daarvoor doen?

We maken kaders en richtlijnen voor de huisvesting van arbeidsmigranten en zorgen ervoor dat deze worden nageleefd, om zo negatieve aspecten van arbeidsmigratie (zoals mensenhandel, slechte woonomstandigheden en overlast) te beperken.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit

We kijken actief naar de mogelijkheden om beleid te maken of kamerhuisvesting te reguleren zodat er wenselijke situaties ontstaan met betrekking tot arbeidsmigranten. We nemen hierin het advies van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten (Roemer) mee.

Tijd

Geld

We maken onze inwoners en collega's bewust van situaties die met ondermijning te maken kunnen hebben.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit

In het kader van het project Integrale beveiligingsplannen gaan we in op het onderdeel integriteit als onderwerp en op basis hiervan onderzoeken we hoe we meer collega's hierbij betrekken en informeren.

Tijd

Geld

Er is hiervoor een budget beschikbaar van € 100.000 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

We werken nog meer samen met onze inwoners en betrokken partners door informatie uit te wisselen, verbindingen te maken en het makkelijk te maken melding te doen van mogelijke situaties van ondermijning.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit

We hebben onder andere via Keurmerk Veilig Ondernemen buitengebied meer contacten en bewustwording in het buitengebied.

Tijd

Geld

Speerpunt

Verminderen criminaliteit in buitengebied en kernen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We ondersteunen (onder andere met financiële middelen) het Keurmerk Veilig Ondernemen voor het hele buitengebied.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit

Er is begin 2020 een enquête afgenomen bij alle inwoners van het buitengebied. We zijn de gegevens nu aan het analyseren.

Tijd

Dit zou doorlopen tot eind maart en is later verlengd om toch meer mensen de enquête te laten invullen.

Geld

We zetten in op intensieve gerichte daderaanpak, een gebiedsgerichte aanpak, preventie én aandacht voor het slachtoffer.

Kwaliteit

Er is een terugkerend jeugdoverleg waarin zorgelijke zaken worden besproken en gerichte acties opgepakt worden.

Tijd

Geld

Wat mag het kosten?

Exploitatie Bedragen x €1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
090.010 Brandveilig wonen	-1.438	-2.075	-2.114	-2.641	-2.686	-2.686	0	-2.686	-1.553
090.020 Handhavingsbeleid	-5	0	0	0	-2	-107	0	-107	0
090.500 Loonkosten programma Samen veilig	0	0	-78	-154	-107	-107	0	-107	-54
Rente en afschrijving van het programma Integrale Veiligheid	0	0	-2	0	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	-1.443	-2.075	-2.194	-2.796	-2.796	-2.901	0	-2.901	-1.607
Baten									
090.010 Brandveilig wonen	2	0	0	0	0	0	0	0	2
090.020 Handhavingsbeleid	6	69	15	10	0	0	0	0	0
Totaal Baten	8	69	15	10	0	0	0	0	2
Resultaat	-1.435	-2.006	-2.179	-2.785	-2.796	-2.901	0	-2.901	-1.605

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- Integraal Veiligheidsplan (2014-2018)
- Integriteitsbeleid
- Handhavingsplan en Raadsbesluit Openbare ruimte

AAN DE SLAG MET DE OMGEVINGSWET

Een nieuwe manier van (samen)werken

Wat speelt er?

- De Omgevingswet komt eraan. Vanaf 1 januari 2022 moeten we werken volgens de nieuwe wet en aangesloten zijn op het landelijke digitale stelsel.
- In deze wet worden 26 bestaande wetten opgenomen en het aantal Algemene maatregelen van Bestuur teruggebracht van 120 naar 4.
- De wet gaat over alle onderwerpen die te maken hebben met de fysieke leefomgeving (ruimtelijke ordening, milieu, lucht, water, natuur, klimaat, verkeer, veiligheid, welzijn, gezondheid, enzovoort).
- Het is de bedoeling dat door de nieuwe wet:
 - o Plannen en regels inzichtelijker en voorspelbaarder zijn dan nu het geval is.
 - o De leefomgeving van mensen meer als totaal wordt bekeken.
 - o Het gemeentebestuur meer ruimte krijgt om zelf belangen af te wegen.
 - o Besluiten sneller kunnen worden genomen.
- Voor de gemeente heeft de wet gevolgen voor onze manier van besturen, communiceren en (samen)werken.
- In april 2019 heeft de gemeenteraad zijn ambities voor de Omgevingswet vastgesteld.

Speerpunt

Concreet aan de slag met een Omgevingsvisie.

Wat gaan we daarvoor doen?

We maken een leidraad voor participatie.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

Kwaliteit

Voor het opstellen van de Omgevingsvisie wordt een participatieplan gemaakt. Daarnaast wordt participatie in brede zin opgenomen in het Omgevingswet proof maken van de organisatie en bestuur.

Tijd

Geld

We oefenen met een aantal pilots.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

Kwaliteit

Tijd

Geld

We volgen het plan van aanpak uit 2019 om te komen tot een Omgevingsvisie.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

Kwaliteit

Tijd

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is verschoven naar 1 januari 2022.

Geld

Speerpunt

Werken volgens de nieuwe wet.

Wat gaan we daarvoor doen?

We passen - waar nodig - onze regelgeving aan.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We passen onze systemen op tijd aan afhankelijk van de voortgang van het Digitaal stelsel Omgevingswet.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We richten onze werkprocessen opnieuw in.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We zorgen op tijd voor afspraken over de benodigde informatie-uitwisseling en archivering tussen ketenpartners.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We zorgen voor opleiding en training.

Portefeuillehouder: Maikel van der Neut

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

Wat mag het kosten?

Exploitatie Bedragen x €1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
120.010 Iedereen wordt op tijd geïnformeerd over de Omgevingswet	0	0	-38	-51	-300	-306	0	-306	-80

Beleidskaders die de raad heeft vastgesteld

- Ambitiedocument Omgevingswet

FINANCIËN

Wat speelt er?

- In deze coalitieperiode investeren we met co-financiering € 32,5 miljoen in Berkelland.
- We hebben ruimte binnen onze liquide middelen. Met de lage rente op de kapitaalmarkt levert dit geen rendement op.

Speerpunt

Financieel structureel gezonde gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

Lagere lasten voor inwoners, bedrijven en verenigingen in de periode 2019-2022.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We beheren onze financiële middelen.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

De voorgenomen aankoop van aandelen Twence is gerealiseerd. Na de Algemene vergadering van Aandeelhouders van Twence in april van dit jaar zijn de aandelen voor de afgesproken prijs aan ons overgedragen.

 Tijd

 Geld

Het dividend dat wij van onze deelnemingen krijgen is in 2020 lager dan verwacht. Dit wordt vooral veroorzaakt door een lagere dividenduitkering van de BNG en het ontbreken van een dividenduitkering van Vitens. De deelnemingen in Alliander en Twence hebben wel het verwachte dividend opgebracht. Vitens heeft geen dividend uitgekeerd. Dat is voor het grootste gedeelte het gevolg van de strenge regelgeving waaraan Vitens is gebonden waardoor nog maar onder bepaalde voorwaarden dividend kan worden uitgekeerd. De verwachting is dat Vitens ook de komende jaren geen dividend zal uitbetalen. De winst van de BNG is lager uitgevallen, vooral door de lage markttrentes. Hierdoor valt ook de dividenduitkering lager uit. In tegenstelling tot voorgaande jaren is de dividenduitkering ook nog niet ontvangen. Op last van De Nederlandse Bank heeft de BNG de uitbetaling van dividend moeten opschorten tot oktober van dit jaar. Dit is een van de Coronamaatregelen die De Nederlandse Bank heeft opgelegd. Afhankelijk van de positie van BNG in oktober mag het dividend alsnog worden uitgekeerd.

Uitgaande van de uitbetaling van het dividend van de BNG later dit jaar ontvangen we over 2020 ongeveer € 210.000 minder aan dividend. Als de BNG niet tot uitbetaling overgaat kan dit oplopen tot € 598.000.

We dragen bij aan verbonden partijen.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We heffen andere belastingen en leges.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

Uitstel van betaling voor ondernemers van de gemeentelijke belastingen.

 Geld

Toeristenbelasting wordt pas na afloop van 2020 definitief opgelegd.

Wij kunnen op dit moment niet voorspellen of de begrote inkomsten worden gehaald in verband met de Coronacrisis.

We heffen Onroerende zaakbelasting.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Inkomsten met € 80.000 structureel verhoogd in verband nieuwbouw/verbouw/herbouw.

We ontvangen een algemene uitkering.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

 Kwaliteit

De algemene uitkering is de verdeling van het gemeentefonds naar de gemeenten. De groei of krimp van het gemeentefonds is afhankelijk van de rijksuitgaven. Voor 2020 is er sprake van een verwachte stijging van de rijksuitgaven. Dit is niet het gevolg van de Coronacrisis. Alle ondersteuningsmaatregelen zijn door het kabinet buiten de ontwikkeling van de rijksuitgaven gelaten die van invloed zijn op het gemeentefonds. Door hogere compensatie voor lonen- en prijzen en de ontwikkeling van de rijksuitgaven die wel meetellen voor het gemeentefonds is sprake van een groei van het gemeentefonds. Dit vertaalt zich ook door naar Berkelland. Daarnaast zitten in de algemene uitkering een aantal onderdelen die met een specifiek doel worden uitgekeerd. In 2020 krijgen wij een extra uitkering voor het erfgoedpact en inburgering. In de meicirculaire is aangegeven dat de algemene uitkering voor 2020 en 2021 wordt bevroren, zodat gemeenten in de lastige tijd in ieder geval weten waar ze aan toe zijn.

Naast de ontwikkelingen in de meicirculaire is er ook een ondersteuningspakket in verband met de Coronacrisis voor gemeenten. Dit pakket is bedoeld om extra kosten voor zorg en ondersteuning op te vangen en om gederfde inkomsten uit huuropbrengsten en parkeer- en toeristenbelasting op te vangen.

 Tijd

 Geld

De algemene uitkering stijgt ten opzichte van de begroting met € 1.222.000. Van dit bedrag is € 230.000 bedoeld voor de erfgoeddeal en € 119.000 voor maatschappelijke begeleiding en inburgering. In dit bedrag is ook een stijging van € 33.000 voor de voogdij 18+ opgenomen. Voor de vaststelling van het tekort op het sociaal domein berekenen we sinds het opgaan van de integratie uitkeringen voor zorg in de algemene uitkering een fictieve bijdrage voor het sociaal domein. Deze is gebaseerd op de laatst bekende situatie waarin nog wel een onderscheid was te maken tussen de zorgkosten en de algemene kosten. Van daaruit hebben we stijgingen en dalingen die direct aan de zorg zijn toe te rekenen verrekend met het basisbedrag. Daarna hebben we de groei van het gemeentefonds op basis van het evenredige deel van de algemene uitkering ook toegerekend aan de fictieve dekking. Voor 2020 betekent dit dat het bedrag voor de zorg uitkomt op € 22.272.000. De verdeling van het ondersteuningspakket Corona levert de gemeente € 642.000 euro op voor 2020.

We ontwikkelen onze rendementsdoelstellingen.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We storten in en onttrekken aan reserves.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Dekking kapitaallasten

Een gedeelte van de kapitaallasten (€ 113.000) wordt gedekt uit de egalisatiereserve investeringen. De lasten vallen hierdoor lager uit.

Maalderij Rietmolen

Voor Maalderij Rietmolen is er rekening gehouden met € 275.000 aan kosten de dekking komt uit de reserve. In de praktijk heeft Rietmolen € 125.000 gekost. Het resterende bedrag van € 150.000 moet nog teruggestort worden in de reserve.

We voeren de Wet waardering onroerende zaken uit.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Bedrijfsvoeringskosten.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Parkeren gemeentelijke medewerkers

Wij zijn met FrieslandCampina in gesprek over een nieuwe huurovereenkomst voor het gebruik van parkeerplaats P1 voor medewerkers van de gemeente. De vorige overeenkomst liep tot 1 oktober 2019. Op basis van de gesprekken voorzien wij dat de nieuwe huursom € 22.500 per jaar gaat bedragen.

Omgevingswet

Het bedrag van € 400.000 moet verminderd worden in het programma financiën, wegens een dubbele raming. Het bedrag is namelijk al opgenomen in het programma Omgevingswet.

Doorschuif BTW

Gemeenschappelijke regelingen mogen zelf geen BTW compenseren. Zij mogen de BTW die zij betalen wel doorschuiven naar de deelnemende gemeenten. Deze mogen de BTW wel compenseren. De gemeenschappelijke regelingen hebben de laatste jaren meer BTW betaald die wij mogen compenseren. Dit levert ons een extra inkomst van € 200.000 op.

Gezamenlijke uitvoering VNG

De VNG voert voor alle gemeenten een aantal taken uit. Dit zijn taken op het gebied van bijzondere expertise, gezamenlijke optrekken naar keten- en marktpartijen en gezamenlijke inkoop. Deze tak

wordt los van de vereniging zelf gefinancierd na een besluit van de Algemene Ledenvergadering in 2017. Onze bijdrage neemt met € 18.000 toe als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen.

Abonnementen

Abonnementen Grip op Jeugdzorg/Grip op WMO

€ 19.769 is afkomstig van de digitale abonnementen op Grip en Jeugdzorg en Grip op WMO. Deze werden tot dit jaar volgens afspraak vanuit VMK-budgetten betaald. Hoewel het logisch is de kosten vanuit het centrale abonnementenbudget te financieren is hier nooit geld vanuit VMK naar het abonnementenbeheer doorgevoerd. Dat geld is er nu ook niet meer. Hier moeten dus voor 2021 afspraken over worden gemaakt.

Module arbeidsrecht Kluwer.

Daarnaast zijn we voornemens om een nieuwe module van Kluwer af te nemen. Dit gaat om een bedrag van maximaal € 5.998 per jaar. Team Juridisch heeft deze module nodig om met de wijzigingen op arbeidsrecht die de invoering van de WNRA teweeg heeft gebracht om te kunnen gaan. We proberen het abonnementenbudget voor volgend jaar met in ieder geval dit bedrag te verhogen.

Brandverzekering

De Brandverzekering is opnieuw Europees aanbesteed omdat de termijn afliep, en we geen gebruik konden maken van verlenging. Voorwaarde voor deze nieuwe aanbesteding was een recente taxatie van onze gebouwen en inventarissen met als resultaat een hogere totale te verzekeren waarde. Deze hogere waarde samen met de stijgende marktpremie heeft ervoor gezorgd dat we te maken hebben met een prijsstijging van € 120.000.

SDOA ondersteuning

Het bedrag van € 100.000 moet verminderd worden, want het bedrag blijft onbenut.

Verkiezingen

Vorbereidingen nemen voor de verkiezing van het volgende jaar, hiervoor is € 5.000 nodig.

Restant van reserve 2019

- Het restant van het 'veranderbudget' € 27.000 moet overgeheveld worden naar het begrotingsjaar 2020.

- Het restant van 'democratische vernieuwing' € 21.750 moet overgeheveld worden naar het begrotingsjaar 2020.

Overige baten en lasten en onvoorzien.

Portefeuillehouder: Gerjan Teselink

Kwaliteit

Tijd

Geld

Provinciale subsidieregeling Covid-19

In april stelde de Provincie € 10 miljoen beschikbaar voor acute hulpvragen als gevolg van de Coronacrisis. Een deel daarvan gaat naar gemeenten (€ 2,83 per inwoner). Dat komt voor Berkelland neer op € 123.841 euro. Het bedrag is aangevraagd en ontvangen. De beschikking hebben wij u bij de beantwoording van raadsragen over dorpsuizen eerder al ter beschikking gesteld.

De letterlijke tekst van de Provinciale subsidieregeling luidt in essentie als volgt:

De subsidie is bedoeld voor:

- het inhuren van medewerkers om vitale functies uit te voeren;
- het realiseren van noodopvang voor kwetsbare groepen of voor kinderen;
- het uitvoeren van activiteiten om de sociale verbinding in een gemeente te versterken;
- het verstrekken van tegemoetkomingen aan ondernemingen in de sectoren cultuur, sport, recreatie en toerisme en aan gemeenschapsvoorzieningen.

Na inventarisatie gaan wij dit bedrag overeenkomstig de door de Provincie aangegeven doelen en voorwaarden toekennen.

Compensatie via algemene uitkering

Naast de subsidie van de provincie hebben we ook via de algemene uitkering een compensatie gekregen voor inkomstenderving en extra kosten. Een gedeelte van de inkomstenderving en extra kosten is benoemd in deze bestuursrapportage. Het gaat dan om de inkomstenderving bij kinderdagverblijven en bij de SDOA voor de SW-medewerkers. Voor deze onderdelen verrekenen we

de compensatie die we via de algemene uitkering krijgen. De overige compensatie reserveren we voorlopig op algemene baten en lasten. Het gaat dan om een bedrag van € 327.454.

Wat mag het kosten?

De verschuivingen in dit programma vinden vooral plaats tussen algemene baten en lasten en bedrijfsvoeringskosten en loonkosten in dit programma. De verschuiving heeft vooral te maken met het overhevelen van budgetten voor organisatieontwikkeling en vervanging bij ziekte naar bedrijfsvoeringskosten. Verder heeft het dekkingsplan bij de begroting 2020 ook een gevolg voor de aanpassing van enkele budgetten.

Doordat diverse investeringsprojecten later tot uitvoering komen, zijn de rente- en afschrijvingslasten voor ICT en materieel lager dan geraamd. Bij het opstellen van de begroting 2020 is hier al wel deels rekening meegehouden. Bij de activiteit overige baten en lasten calculeren we jaarlijks een bedrag van € 500.000 voor vrijval van kapitaallasten. We zetten de geraamde vrijval kapitaallasten in voor de latere uitvoering van investeringen het gebied van wegen, ICT en materieel.

Exploitatie Bedragen x €1.000	2016	2017	2018	2019	Primitieve Begroting	Gewijzigde begroting 2020	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap	Realisatie 2020
Lasten									
110.020 Beheer financiële middelen	-89	-518	-74	-1.219	-2.097	-706	-200	-906	-330
110.040 Belastingen en leges	-779	-610	-423	-204	-859	-834	0	-834	-417
110.050 Heffen OZB	0	0	0	0	0	0	0	0	-9
110.080 Uitvoering OZB	-36	-294	-325	-290	-268	-309	0	-309	-8
110.090 Overige baten en lasten	-50	-359	-152	-149	-2.548	-1.139	-681	-1.820	0
110.100 Bedrijfsvoeringskosten	-23.870	-19.526	-10.867	-7.957	-8.515	-9.663	255	-9.408	-4.333
110.110 We verlagen de lasten voor inwoners en verenigingen	0	0	0	-1.251	-1.125	-1.000	0	-1.000	-1.033
110.500 Loonkosten programma Financiën	0	0	-10.497	-11.342	-12.518	-12.746	0	-12.746	-6.119
110.700 Rente en afschrijving programma Financiën	0	0	-181	-974	-1.995	-1.947	467	-1.480	-775
Totaal Lasten	-24.823	-21.307	-22.519	-23.387	-29.925	-28.345	-159	-28.503	-13.025
Baten									
110.020 Beheer financiële middelen	5.639	2.672	-3.061	2.670	3.381	1.960	-10	1.950	890
110.040 Belastingen en leges	1.123	1.102	1.147	953	1.653	1.653	0	1.653	249
110.050 Heffen OZB	7.167	8.238	7.995	8.772	8.732	8.732	80	8.812	8.790
110.060 Algemene uitkering	64.643	61.836	63.450	66.608	67.574	67.574	1.864	69.438	41.758
110.080 Uitvoering OZB	-15	-3	0	0	0	0	0	0	0
110.090 Overige baten en lasten	673	1.212	398	479	229	229	324	553	124
110.100 Bedrijfsvoeringskosten	187	3.821	2.376	2.627	2.033	2.057	0	2.057	143
Totaal Baten	79.418	78.879	72.305	82.108	83.601	82.204	2.258	84.462	51.953
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	54.595	57.572	49.786	58.721	53.676	53.860	2.099	55.959	38.928
Onttrekkingen									
110.070 Stort en ontr reserves	59.695	7.863	8.844	46.887	12.596	15.544	998	16.542	15.991
Stortingen									
110.070 Stort en ontr reserves	-61.996	-8.181	-2.789	-40.205	0	-180	-58	-238	-180
Mutaties reserves	-2.300	-318	6.056	6.681	12.596	15.364	940	16.304	15.812
Gerealiseerd resultaat	52.294	57.254	55.842	65.402	66.272	69.224	3.039	72.263	54.740

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- Financiële verordening 2020

INVESTERINGEN

Investeringsen 2019.

2 Auto's voor BOA's

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

Renoveren rioolgemalen 2019

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
De werkzaamheden zijn aanbesteed en in uitvoering
- ☒ **Geld**

Revitalisering bedrijventerrein Jukkenbarg

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

Uitvoeren klimaatscan/afkoppelkansen oudere wijken Ruurlo

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

Vorbereiding en uitvoering plan Nieuwboer laatste fase

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

Investeringsen 2020.

3 Bussen

- ☒ **Kwaliteit**
De aanbesteding van de bussen heeft plaatsgevonden samen met de aanbesteding van de bussen voor de buitendienst.
- ☒ **Tijd**
De aanbesteding is afgerond.
- ☒ **Geld**

Garvelinkskamp

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Haverweg Neede

- ☐ **Kwaliteit**
De voorbereiding is druk bezig. Dit project gaat samen met Bergstraat fase 1 en 2. Dit wordt nu als 1 project gezien. De aanbesteding is in het najaar en de uitvoering is in 2021.
- ☐ **Tijd**
Voorbereiding dit jaar uitvoering volgend jaar.
- ☐ **Geld**
Het past nog binnen het budget.

Klein onderhoud riolering en re-linen 2020

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Kwaliteitsslag kolken

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Materieel Buitendienst

- ☐ **Kwaliteit**
De 4 bussen zijn besteld volgens de regels (openbare aanbesteding). Voor de tractor is een programma van eisen opgesteld en naar 3 mogelijke leverancier gegaan.
- ☐ **Tijd**
De levertijd van de bussen zit nu op het eind van het jaar dit in verband met de Coronacrisis.
- ☐ **Geld**

Onderzoek communicatie watertakenplan

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Openbare verlichting

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**

 Geld

Renovatie rioolgemalen 2020

 Kwaliteit

 Tijd

Er worden voorbereidingen getroffen voor de aanbesteding.

 Geld

Rozenkamp Eibergen

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Ruwenhofstraat Neede

 Kwaliteit

In het najaar wordt gestart met de voorbereiding van dit project. Deze voorbereiding loopt door tot medio 2021. Dan zal het overgaan in uitvoering van het project mits het uitvoeringskrediet van de perspectiefnota 2021 dan is goedgekeurd.

 Tijd

Dit is nog steeds volgens planning.

 Geld

De voorbereidingskosten zijn nog steeds dekkend.

Schoemaker Ruurlo

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

Herinrichtingsplan maken we samen met bewoners.

 Tijd

Komend najaar halen we ideeën op bij de bewoners en gaan we samen met hen het ontwerp maken. Contracten voorbereiden en aanbesteden doen we in de winterperiode. Uitvoering is gepland in het voorjaar 2021.

 Geld

We verwachten het plan binnen het beschikbare budget te kunnen uitvoeren.

Transformatie Oudestraat Neede

 Kwaliteit

Dit project maakt onderdeel uit van het gehele centrumplan Neede. Hierbij worden woningen aangekocht en gesloopt. Ook is er een gevefonds om het uiterlijk van de gevels te verbeteren. Als laatste zal dan de openbare ruimte ingericht gaan worden. Dit vindt waarschijnlijk pas plaats medio 2022

 Tijd

Dit project loopt samen met de aankoop van gebouwen en gevefonds. Ook het budget van de herinrichting ten Coateplas gaat samen met dit budget.

De planning is als volgt:

- Fase tot nu toe inventariseren, participatietraject, visievorming, besluitvorming.
- Voorbereiding benodigde gebouwen aankopen medio 2020.
- Aankoop panden medio 2020-medio 2022.
- Sloop panden medio 2021-medio 2022.
- Herinrichting openbare ruimte medio 2022-medio 2023.

 Geld

Voshaarweg/Willem Sluiterweg Haarlo

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

Rioleringsplan is gereed. Herinrichtingsplan maken we samen met bewoners.

 Tijd

Najaar 2020 halen we ideeën op bij bewoners en gaan we samen met hen een herinrichtingsplan maken. Contractvoorbereiding en aanbesteding in de winterperiode. Uitvoering is gepland vanaf maart - tot eind 2021.

 Geld

Verwacht wordt het plan binnen beschikbare budgetten te kunnen uitvoeren.

Renovatie drukrioolunits

Portefeuillehouder: Anjo Bosman

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

BEDRIJFSVOERING

Berkelland goed georganiseerd!

Wat speelt er?

- **Organisatie(ontwikkeling)**

In 2020 worden verdere stappen gezet in het (meerjarige) ontwikkelingstraject van de organisatie. Onder meer door het verbeteren en professionaliseren van de bedrijfsvoering van de gemeentelijke organisatie en te investeren in de ontwikkeling van medewerkers en teams.

- **Personeel**

Onze medewerkers zijn ons belangrijkste 'kapitaal'. De uitvoering van het collegeprogramma is immers vooral mensenwerk. Investeren in de samenleving gaat hand in hand met investeren in de organisatie en de medewerkers.

Om de gemeentelijke ambitie waar te maken wordt ingezet op talent. Talent vinden en binnenhalen. Maar ook talent (onder)houden en het aantrekkelijk maken om zich langdurig met Berkelland te verbinden. In dit verband noemen we 3 dominante thema's van personeelsbeleid: duurzame inzetbaarheid, leren & ontwikkelen en kwaliteit.

- **Financiën**

Met de ontwikkeling van de organisatie, ontwikkelt zich ook de behoefte aan andere en soms meer ondersteuning, informatie en control. Via inventarisatierondes met bestuur, management en programmamanagers is de behoefte in beeld gebracht. Ook de adviezen van de auditcommissie zijn hierbij betrokken. Dit heeft geresulteerd in een planmatige aanpak om de financiële functie van de organisatie te versterken. Vanzelfsprekend worden ook de opbrengsten van evaluatie van de P&C-cyclus die in het laatste kwartaal van 2019 plaatsvindt, hierin verwerkt. Het plan is getoetst door een externe partij. Een deel van deze acties is al in 2019 gestart en een deel wordt in 2020 geëffectueerd.

- **ICT en informatievoorziening**

De vervanging van ICT-middelen is gericht op het faciliteren van onderlinge samenwerking en sociale innovaties door de inrichting van flexibele ICT-werkplekken, het versterken van mobiliteit en bereikbaarheid, en het verbeteren van inzicht in beschikbaarheid.

In 2019 startten we een samenwerking met Achterhoekse gemeenten om samen met en van elkaar te leren en versnelling aan te brengen in data/analyse. In 2020 kan een gezamenlijk platform van gemeenten ontstaan, dat gemeenten ondersteunt en stimuleert bij het beter benutten van beschikbare data als onderbouwing van adviezen en beslissingen. Door beter en slimmer te werken is de verwachting dat dit ook tot besparingen op maatschappelijke thema's kan leiden.

In 2019 is de aanbesteding van een nieuw zaakstelsel afgerond. Vanaf begin 2020 is dit stelsel in gebruik. Digitalisering van het bestuurlijke besluitvormingsproces tot aan het college en het proces melding openbare ruimte (MOR) zijn hierbij aandachtspunten.

- **Privacy en informatieveiligheid**

In 2020 wordt de nodige aandacht gegeven aan het bijhouden van de kennis op het terrein van de privacy. Regelmatig zullen wij aandacht vragen voor het onderwerp privacy en iBewustzijn op het interne communicatieplatform Plek.

Speerpunt

Gegevensbescherming.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voldoen aan de eisen die worden gesteld in de AVG en bescherming van persoonsgegevens.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

 Kwaliteit

Gereed

 Tijd

Gereed

 Geld

Voldoen aan de normen die worden gesteld in de Baseline Informatiebeveiliging.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

 Kwaliteit

Er is in 2019 hoge prioriteit gesteld aan het iBewustzijn programma, oplossen van beveiligingsissues en het uitvoeren van diverse audits.

We zijn gestart met een leercirkel iBewustzijn voor medewerkers en bestuurders. Over de inhoudelijke vorderingen en resultaten ervan zijn we nog niet tevreden. Het onderwerp moet nog meer gaan leven en prioriteit bij iedereen krijgen.

Het leerprogramma is in 2019 geëvalueerd. Het programma voor 2020 is daarop aangepast en deelname wordt afgedwongen.

 Tijd

De planning om totaal te voldoen aan de BIG-normen is niet gehaald.

 Geld

Speerpunt

Een organisatie die is toegerust voor de taak die gesteld is.

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven de Berkellandacademie vorm.

 Kwaliteit

De Berkelland Academie brengt leervraag en leeraanbod bij elkaar. De Berkelland academie organiseert, faciliteert, coördineert, ontwikkelt, administreert en ontzorgt. Het leeraanbod is via de Berkelland academie verder vormgegeven waarbij ambtelijk vakmanschap centraal staat.

 Tijd

 Geld

We zetten HR-instrumenten in om de arbeidsmarktpositie van de gemeente te verbeteren.

 Kwaliteit

Er wordt gewerkt aan het versterken van de arbeidsmarktcommunicatie en recruitment door het aanpassen van de benadering van de arbeidsmarkt en profilering van gemeente Berkelland als werkgever.

 Tijd

 Geld

We zetten in op duurzame inzetbaarheid.

 Kwaliteit

- Er worden vervolgacties uitgevoerd naar aanleiding van het vitaliteitsonderzoek en er wordt ingezet op preventief verzuim(beleid).
- Het beleidsplan Vitaal is opgesteld op basis van advies van de LOGA-werkgroep Verlof en Vitaliteit. Er wordt gewerkt aan een actieplan voor duurzame inzetbaarheid.
- De RI&E's van het gemeentehuis, de werven en 2 sporthallen worden geactualiseerd.

 Tijd

 Geld

We zorgen voor voldoende personeel.

Kwaliteit

Er wordt gewerkt aan een drietal projecten:

- Strategisch personeelsplanning
Een inventarisatie van de personele beschikbaarheid en toekomstige behoefte.
- De doorontwikkeling van de buitendienst.
- De opzet van een nieuw functiewaarderingssysteem.

Tijd

Geld

Speerpunt

Een moderne ICT en informatievoorziening.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het openbaar beschikbaar maken van informatie.

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zetten experimenten data-analyse en 3D/virtualisatie door naar de beleid- en werkprocessen.

Kwaliteit

Gereed.

Tijd

Geld

Speerpunt

(Financieel) in control.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inrichten en bijhouden van een contractbeheerssysteem.

Kwaliteit

Het contractregister is geïntegreerd in het zaaksysteem van de gemeente Berckelland. We hebben een contractbeheerder aangesteld die dit up-to-date houdt.

Tijd

Contracten zijn ingevoerd en het register moet vanaf nu up-to-date worden gehouden.

Geld

Ontwikkelen financiële instrumenten en control

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit

De in 2019 ingezette verbetering van de P&C-documenten blijven we voortzetten. Niet alle verbeteringen kunnen in 1 keer gerealiseerd worden of worden snel zichtbaar. Er is een opgaveteam opgericht dat de ontwikkeling van de P&C-documenten verder oppakt. Daarnaast wordt samen met andere gemeenten en de SDOA gewerkt aan de rechtmatigheidsverklaring die het college vanaf 2021 moet afleggen bij de jaarrekening.

Tijd

De ontwikkeling van de P&C-documenten kent twee sporen. Het spoor om de basis te verbeteren en het spoor om de inhoud te verbeteren. Beide lopen op dit moment volgens de planning.

Geld**Uitvoeren interne audits.**

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit

Er zijn geen bijzondere bevindingen gedaan. Wel zijn we aan het nadenken over een doorontwikkeling van de interne audits om de kwaliteit te verhogen.

Tijd

De interne audits zijn volgens planning uitgevoerd.

Geld**Verbeteren juridische kwaliteit.**

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit**Tijd****Geld****Verminderen fiscale risico's.**

Portefeuillehouder: Joost van Oostrum

Kwaliteit

In 2019 en 2020 heeft er een nulmeting plaats gevonden over tijdvak 2017 voor wat betreft de BTW en BTW-compensatiefonds aangifte. Uit de voorlopige bevindingen van de Belastingdienst is gebleken dat over de jaren 2014 t/m 2017 onterecht BTW is gecompenseerd van € 120.000. Dit betreft de onterecht geclaimde BTW op de brandweerkazernes. Belastingdienst en de gemeente zijn van mening dat deze fout niet gerekend zal worden als fout binnen de gehele populatie (2014 t/m 2017). Deze fout wordt gezien als een fout die 1 op 1 gecorrigeerd gaat worden via aangifte. De reden dat de Belastingdienst deze fout niet ziet voor de gehele populatie is dat de gemeente aantoonbare maatregelen heeft genomen om deze fout niet meer te maken. Indien de fout gerekend zou worden over de hele populatie dan was het gecompenseerde BTW terug te betalen bedrag vele malen hoger dan nu het geval is. De verwachting is dat in de tweede helft van 2020 begin 2021 er een definitief rapport over de nulmeting zullen ontvangen van de Belastingdienst.

Tijd

Nulmeting loopt vertraging op als gevolg van de Coronacrisis.

Geld

In 2019 en 2020 heeft er een nulmeting plaats gevonden over tijdvak 2017 voor wat betreft de BTW en BTW-compensatiefonds aangifte in het kader van horizontale controle. Op basis van de voorlopige onderzoekresultaten van de Belastingdienst over 2017 moet de gemeente een bedrag van € 120.000 aan teveel geclaimde BTW terugbetalen.

RESERVES

Wat speelt er?

Bij de nota Reserves en Voorzieningen 2019 zijn de reserves herschikt. Daarbij zijn nog 9 reserves in stand gebleven, waarvan 8 bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn ingesteld om toekomstige lasten te kunnen dekken. Het idee daarachter is niet dat die lasten gelijk gemaakt moeten worden. De reserves zijn een spaarpot voor uitgaven die we verwachten. Hierna is per reserve nog eens aangegeven voor welk doel ze zijn ingesteld.

Overzicht reserves

De algemene reserve ontwikkelt zich in dit overzicht positief. Dit komt door de voordelige resultaten zoals deze in de Perspectiefnota 2021 zijn gepresenteerd.

Binnen de reserve bestuurlijke claims valt € 3 miljoen vrij. Het transformatiefonds woningen (€ 1 miljoen) en het niet terugbetalen OZB 2021 en 2022 (€ 2 miljoen) liggen hieraan ten grondslag.

Bedragen x € 1.000	Stand 31-12-2019	resultaat 2019	Verwachte toevoeging 2020	Verwachte onttrekking 2020	Verwachte stand 31-12-2020	Nog te verwachten toevoegingen	Nog te verwachten onttrekkingen	Niet bestemd
Algemene reserve	21.497	961	180	281	22.357	5.439	-	27.796
Bestuurlijke claims	35.751	4.690	-	13.895	26.546		23.494	3.052
Egalisatiereserve afval	2.541			1.209	1.332		156	1.176
Egalisatiereserve investeringen	7.818			113	7.705		7.359	346
Algemene reserve bouwgrond-exploitatie	3.219	793	58		4.070			4.070
Onderhoud wegen	687	322	-		1.009		750	259
Onderwijshuisvesting	6.897	103	-	10	6.990		5.759	1.231
Herstructurering	3.901	99	-		4.000			4.000
Nadelen decentralisaties	5.368			1.706	3.662		853	2.809
Totaal	87.679	6.969	238	17.214	77.671	5.439	38.371	44.739